

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul Reg Ferdinand 4. Telefon: 151. — Sürgőnycim: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, fél évre 420, negyed évre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucarestben 50 ban felár. —: Hirdetések tarifa szerint. —

49-ik évfolyam, 210. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1934. szeptember 21

Gróf Apponyi szellemét idézték a kisebbségek védelmében a Népszövetség mai ülésén

„A béke érdekében komolyan kell foglalkozni a kisebbségi kérdés megoldásával” — Jugoszlávia csatlakozik a lengyel bejelentéshez — Schuschnigg Ausztria függetlenségének biztosításáról — A Habsburg-kérdés Ausztriában többé nem kerül szőnyegre

Helyreállítják a háborúelőtti francia-orosz szövetséget

Genfből jelentik: A Népszövetség politikai bizottsága Madariaga elnöke alatt délután tartotta meg ülését. Az ülés egyetlen tárgya Lengyelország indítványa volt a kisebbségi jogok védelmének általánosítása ügyében. Az első szónok Kaczinszky gróf lengyel főmegbízott volt. Az indítvány indokolásában hivatkozott két szaktekintély kijelentésére. Az egyik Benes, a másik maga a bizottság jelentése, mindkettő kedvezően foglal állást az indítvány mellett. Cáfolja azokat az érveket, amelyeket az indítvánnyal szemben felhoztak, nevezetesen azt, hogy az országok legtöbbszörben nincsenek kisebbségek és kisebbségi kérdés csak néhány országban van.

Haiti képviselője hivatkozik felszólalásában gróf Apponyi Albertre, aki egyik beszédében azt mondotta, hogy

sem a Népszövetség, sem a népszövetségi tanács munkája nem teremtette meg azt a gyümölcsöt, amelyet tőle joggal vártak és nem hozott olyan termést, tü eredményeket, amelyek a mintegy negyven millió főnyi kisebbségeit kielégíthette volna.

Csatlakozik a lengyel indítványhoz és azt illetően határozati javaslatot terjeszt elő.

Argentína képviselője nem fogadja el a javaslatot. Hollandia delegátusa pedig tiltakozik az ellen, hogy Lengyelország tultegye magát a kisebbségi szerződésben foglalt kötelezettségeken.

Azt azonban elismeri, hogy a kisebbségeknek segíteni kell.

A török kiküldött pártolja a lengyel javaslatot. Utána Motta svájci fődelegátus beszél. Kijelenti, hogy Svájc pártolja a lengyel javaslatot, mert ez az állam mindig védelmébe vette a kisebbségeket. Ennek ellenére nem tartja célszerűnek, hogy ebben a tárgyan külön értekezletet hívjanak egybe, mindaddig, amíg nem tudják biztosítani, hogy egy esetleg összehívandó konferencia tényleg eredménnyel fog járni.

Szerbia álláspontja

A svéd delegátus szerint

a béke érdekében komolyan kellene foglalkozni a kisebbségi kérdés megoldásával.

Kanada képviselője elismeri, hogy a jelenlegi kisebbségi rendszer nem tökéletes, de az általánosítás még kevésbé kecsegtet jobb eredményekkel. Fotics jugoszláv delegátus kifogásolta, hogy bizonyos államokra rendkívüli kisebbségi kötelezettségek hárulnak. Szerbia tiszteltben tartja a megkötött szerződéseket, de fenntartja magának azt a jogot, hogy ezt a kérdést más alkalommal szövege tegye a Népszövetség előtt, hogy ilyen módon elkerüljék

a kisebbségi védelemmel való visszaélést és az egyes államok belügyeibe való beavatkozást.

Párisi jelentések szerint Sauerwein, a Paris Soir Genfben kiküldött munkatársa, azt a kétségtelenül szenzációs jelentést küldötte lapjának, hogy

Jugoszlávia a legközelebbi népszövetségi tanácsülésen felmondja a kisebbségi szerződést.

A neves újságíró információja szerint, Fotics jugoszláv megbízott a legközelebbi alkalommal bejelenti, hogy Jugoszlávia csatlakozik Lengyelországhoz és a maga részéről is felmondja a kisebbségi egyezményt. A kisantant másik két állama, Románia és Csehszlovákia ezzel szemben nem vesz részt a vitában.

A nagyobb szenzációk elmúltával, a genfi körök érdeklődése ismét az osztrák kérdés felé fordult. A Figaro mai száma közli tudósi-

Barthou és Litvinov tárgyalásai a francia-orosz szövetségről

A Daily Telegraph genfi tudósítás alapján azt írja, hogy Ausztria függetlenségének biztosítására irányuló tárgyalások még folyamatban vannak. Az egyezményt Olaszország és a kisantant államok írják alá és Franciaország előre kijelentette, hogy csatlakozik hozzá. A tárgyaló felek most már nem kívánják Angliától, hogy az egyezményt aláírja.

Közvetlenül azután, hogy szerdán éjszaka Barthou francia külügyminiszter visszautazott Párisba, az a hír terjedt el Genfben, hogy

helyreállítják a háború előtti francia-orosz szövetséget

és pedig egészen abban a terjedelemben, amelyben ez a nagyjelentőségű szövetség annakidején fennállott. A hír valódiságát még nem sikerült ellenőrizni, de tény, hogy az esti órákban még sokat tanácskozott elutazása előtt Barthou Litvinov külügyi népbiztossal.

Az új francia-orosz szövetség kölcsönös segélynyújtási szerződésen alapul, azonban ezuttal a népszövetségi alapokmány keretében fog létrejönni. Barthou azért utazott haza, hogy a minisztertanácsban jelentést tegyen a szövetség ügyében folytatott megbeszélésekről. A francia kormány azt kívánja, hogy a szövetségi szerződést még a népszövetségi ülés befejezése előtt hozzák létre és írják alá.

Prágából jelentik: A Lidove-Novini jelentése szerint, alaptalan az a hír, amely szerint Csehszlovákia csatlakozni készül a római egyezményeket aláíró hatalmakhoz. Ez nem lenne előnyös sem Csehszlovákiára, sem pedig a társaira. A valóságban arról van szó, hogy együttműködési kapcsolatokat igyekeznek teremteni a római egyezmény aláírói

tójának intervjuját Schuschnigg osztrák kancellárral. Schuschnigg kijelentette, hogy Ausztria függetlenségének gyakorlati biztosításáról szóló terv nem tőle eredt, hanem Olaszországtól származik. A tárgyalások jó úton haladnak egy olyan egyezmény felé, amely valamennyi állam számára nyitva áll majd. Ezzel a hatalmak februárban tett nyilatkozata tetet őr. Nem tudni azonban, hogy az erre vonatkozó tárgyalások a Népszövetség jelen ülésszakán befejezést nyernek-e, vagy később kell azokat folytatni.

Az osztrák politika legfőbb célja most a kancellár szerint Ausztria kereskedelmi piacának kiszélesítése. A római egyezmény eredményeit akarják más országokra is átvinni. Legközelebb megkötik Franciaországgal is az új kereskedelmi egyezményt.

Külföldi beavatkozás idézte elő az ausztriai véres eseményeket

Kijelentette, hogy a Habsburg-kérdés senkit sem nyugtalaníthat, mert

az osztrák kormány mindent elkövet, hogy többé egyáltalában ne kerüljön szónyegre.

A restauráció terve izgatja a szomszédos államokat, bár Ausztria illetékes körei mindig hangsúlyozták, hogy ezzel a tervvel soha sem akarnak foglalkozni.

Végül Schuschnigg kijelentette, hogy nem fogják tűrni más államok beavatkozását az ország belügyeibe. A júliusi eseményekre vonatkozó okmányok az osztrák kormány birukában vannak és ezek

bizonyítékkal szolgálnak arra, hogy igenis külföldi beavatkozás történt.

Az okmányokat csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha az események szükségessé teszik.

és a kisantant között. A lap szerint tényleg meg van az óhaj, hogy a kisantant valamely államférfia ellátogasson Rómába, de ez

csakis Titulescu külügyminiszter lehet, aki ezidőszereint elnöke a kisantant tanácsának

és nem pedig Benes, aki ott csupán csak Csehszlovákiát képviselhetné.

Egyes londoni lapok arról írják, hogy Európában új hatalmi csoportosulás van készülöben. A Daily Mail szerint nemcsak Lengyelország foglalkozik azzal a szándékkal, hogy Németországgal politikai és katonai szövetséget létesít, hanem Magyarország is tagja lesz ennek az új államszövetségnek. A Daily Mail felszólítja Simon külügyminisztert, nyilatkozzék a nemzetközi helyzet legújabb állásáról.

Osszeült a magyar-német vegyesbizottság

Budapestről jelentik: Tegnap ült össze a magyar-német vegyes bizottság, amely az áprilisban kötött kereskedelmi szerződés alapján a két ország közötti állandó közvetlen érintkezést tartja fenn és ellenőrzi a kereskedelmi egyezmény végrehajtását. A bizottság vezetője német részről Waldey Miksa, magyar részről pedig Nickl Alfréd dr. A mostani tárgyalások alkalmával megvitatják, lehetséges-e a két ország árucseréjének kibővítése. Főképpen arról van szó, hogyan egyeztessék össze a magyar mezőgazdaság kiviteli érdekeit a német behozatati intézkedésekkel.

Háboru vagy béke?

"A román nép nem kíván háborút..."

nondotta Károly király a marasesti-i hősök emlékművének leleplezési ünnepélyén

Politikusok nyilatkozata a háboru és béke problémájáról, valamint a szomszéd államokkal való jóviszony kérdésében

Marasestiből jelentik: Az uralkodó jelenlétében ma avatták fel Marasestiben a Pamfil Seicaru kezdeményezésére emelt hősök emlékművét. A környék lakossága meleg szeretettel fogadta Károly királyt, aki odaérkezése után csapatszemlét tartott, majd pedig részt vett az ünnepi istentiszteleten és leleplezte az emlékművet, amelyet Han szobrászművész készített. Az impozáns lefolyású ünnepségen először Pamfil Seicaru, utána Marasesti előjárója, a prefektus, a hadügyminiszter, majd pedig az uralkodó beszélt. Őfelsége a következő beszédet intézte az egybegyűlt ünneplő közönséghez:

— Szeretett bajtársaim! Mindenki meghatottan tekint nemzeti dicsőségünk e határkövére, erre a bronza, amely emlékeztetni fogja az erre haladókat, hogy a román nép nagy útján, itt kovácsolták össze, áldozattal, hittel és törekvéssel, a kiegészített Romániát. A marasesti-i csata, amely hősköltevénye volt a nemzeti hitnek, a nemzeti

erények szimbólumát jelenti számunkra. Marasesti mindenekelőtt a jövőben nemzeti lendületek harcát jelképezi, egyúttal a hit, az áldozat és a mindent elsöprő győzni akarás harca, egész multunk csatája.

— Ez a kard — folytatta a király, — amely büszkén mutat az égre, legyen intés azoknak, akik román földre vágnak. Ez a kard villámként fog lecsapni rájuk. Ujból hajlandók vagyunk bizonyítani erőnket és jogainkat. Ma nem egy csata emlékét, nem egy háborus érzelmét ünnepelünk, hanem nemzeti jogaink mellett demonstrálunk. Románia és a román nép nem kíván háborút, de dicső napjaink emlékeztetése mutat rá ez az emlékmű, amely bizonyítja, hogy mi ment végbe itt. Marasesti mellett. A román nép mindig kész megvédeni jogait és az ősi földet. Éljen Románia!

Az uralkodó beszédét a jelenlévők nagy ovációval fogadták.

Reménykedő és aggódó hangok a béke vagy a háboru lehetőségeiről

Az egyik fővárosi lap egyébként megszólaltatja az ismert politikusokat és közéleti személyiségeket a marasesti-i csata évfordulója alkalmából a béke vagy háboru problémája, valamint a szomszédállamokkal való jóviszony kérdésében. A válaszok közül néhány érdekesebbet itt adunk:

Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök: A háboru ma katasztrófa lenne, amely ellen energikusan lép fel minden felvilágosodott ember. A békét meg kell őrizni, nem térhetünk vissza a primitivizmusra, a barbarizmusra.

A legszorosabb kapcsolatokat kell létesíteni a szomszéd államokkal.

A háboru utálatos dolog. — kezdi emlékiratait Foch marsall és nem tehetünk mást, minthogy

a legteljesebben igazat adjunk neki.

Madgearu Virgil volt pénzügyminiszter: Romániának ma nem lehet más ideálja, mint a béke, amely módot nyújt a konszolidálásra és kulturális fejlődésre. De békeszeretetünknek nem szabad politikai nézeteinket befolyásolnunk, készen kell lennünk arra, hogy bármely percben megvédjük határainkat. A szomszéd államokkal a legszorosabb gazdasági együttműködés kell, amelyet nem szabad megzavarnia politikai körülményeknek.

Minél több barátunk van, annál szebb és biztosabb jövőnk.

A hadseregnek azonban tökéletes felszerelés és helyes vezetés kell, hogy bármely pillanatban készen álljon.

Dr. Lupa Miklós: Béke. Az emberiség fejlődéséhez ez a legfontosabb feltétel. Baráti kapcsolatra van szükség a szomszéd államokkal.

Cordeescu tábornok, volt hadügyminiszter, hadseregfőfelügyelő: A győzők a háboru befejezése óta állandóan engedményeket tettek — egyetlen egy téren, a békeszerződések kérdésén kívül — hogy biztosítsák a békét.

Mindennek dacára, váratlanul kitörhet háboru.

mint ahogyan azt Mussolini leszögezte és akkor egyet tehetünk a béke biztosítására: „Si vis pacem, para bellum...”

— Szomszédállamainkkal — hála külpolitikánknak — baráti viszony áll fenn és tiszta szívből kívánjuk, hogy ez a barátság még inkább kimélyüljön. De nem szabad egy tanulságot elfelejteni: olyan súlyos konfliktusok esetén, amelyek csak harccal oldhatók meg, derülnek ki, kik az igazi barátok és szövetségesek.

A tábornok végül tökéletesebb hadifelszerelést követel és a hadsereg erősebb kiépítését.

Goga: Naponta kapunk értesítéseket háborus készülődésekről

Goga Octavian: Románia a béke fenntartását akarja, belső konszolidálást óhajt és ez a békés gondolat vezérel bennünket a szomszédainkkal való viszonyunk kialakulásában. Mi biztosíthatunk mindenkit arról, hogy nincsenek aspirációink, tehát őszintén akarjuk a békét. De ki biztosíthat bennünket arról, hogy Budapest vagy Szófia hasonlóképpen gondolkodik?

Naponta kapunk értesítéseket háborus készülődésekről.

S ilyen helyzetben nem tehetünk mást, mint hogy felhasználjuk a békét — védelmi háboru előkészítésére...

Cuza professzor: Háboru vagy Béke? Mind a kettő háboru és béke is. Nincs nagyobb hiba, mint a békéért, a háboru ellen harcolni, anélkül, hogy a béke feltételei beteljesedtek volna...

A szokásos Cuza-frázisok után a professzor kijelentette, hogy a szomszéd államokkal szemben békétörekvés vezet a román államot. A béke azonban — a szomszédoktól függ...

A csunya nő

Írta: FRÉDÉRIC BOUTET

— Maga?... náhát... ilyen meglepetés! — Antoinette Marest csakugyan határtalanul meglepve nézte a hozzá közeledőt.

Hogy került ide, ebbe az eldugott kis délkeleti tengeri fürdőbe Landier?... a nagyon csinos és elegáns Armand Landier udvariasan meghajolt és mintha észre se venné Antoinette elkedvetlenedését, így felelt:

— Maga után jöttem. Haragszik?

Antoinette keményen összehúzta sűrű, fekete szemöldökét. A harántos ránccal a homlokán, puder és ruzs nélküli arcával, jóval öregebbnek látszott, mint amennyi valójában volt. Hiszen mindössze huszonnyolc éves volt. Landier harminckettő.

— Nem igen értem, minek köszönhetem ezt a látogatást, — szólt érdesen — miért üldöz?... miért jött ide?

— Mert szeretem.

— Nem hiszem. Emögött valami más bujkál. Nem vagyok olyan ostoba, mint gondolja. Ugyan kérem!... Armand Landier, a közismert sportember, gazdag vállalkozó, a nők kényeztetett kedvence... És én!... Antoinette Marest, a teljesen vagyontalan özvegy, akit a férjem csak a pénzéért vett el a miután a hozományt elkártyázta, agyonlőtte magát. Most egy kiadóvállalat könyvelője vagyok. S mindehhez csunya vagyok. Miért akarja elhívetni velem, hogy szeret?

Igaz, csunya volt. Az alakja tökéletes, de az arca csunya. Csak a nagy, okos, szürke szeme szép és a vakitón fehér fogai...

— Miért nem felel?... talán velem akarja lepszemembe és őszintén felelte.

lezni egy kalandját? Egy féltékeny férj szép felesége után jött s a férj figyelmét rám akarja terelni? Ügyetlenség, mert senki sem fogja elhinni, hogy a hódító Landier a csunya Antoinette Marest kegyeit keresi.

— Azért vagyok itt, mert mikor elutazott Párisból, rájöttem, hogy nem tudnék hetekig meglenni a látása nélkül.

— Vagyis nem akarja elárulni, hogy miért játsza ezt a komédiát? Így is jó. Tölem maradhat, csak kérem, hagyjon fel ezzel a nevetséges udvarolgatással.

Együtt maradtak ebédig. Másnap reggel találkoztak a strandon s ahogy a napok multak, ez a bizalmas együttlét egyre mélyült. Párisban alig ismerték egymást. Itt egymásra találtak. Antoinette hiába kutatott, nem tudta felfedezni Armand ittlétének egyéb okát, mint a saját jelenlétét s egyre jobban csodálkozott. De azért, mikor Armand néhány nap múlva megint a szerelmét kezdte pedzezni, Antoinette keményen leintette:

— Ne csufolódjék!... ennél többet érek... maga is!

Jó pajtások lettek, Antoinette kedves volt, vidám, néha szinte gyöngéd, mint egy jó testvér. Armand bámulta Antoinette friss szellemét, okosságát, kristályosan tiszta ítélőképességét és életfelfogását. S e bámulatát nem is titkolta. Egy ilyen meleg, pajtáskodó hangulatu órában Antoinette kérő hangon szólt:

— Mondja meg az igazat. Most már jóbarátok vagyunk, eléggé ismer, tudhatja, hogy mindent bevallhat. Sért az igazság eltitkolása. Miért jött ide, utánam?... Tudom, hogy nem szerelemből. Ha csak egy kicsit bizik bennem, mondja meg az igazat.

Armand hosszan nézett a nagy, okos szürke

— Hát jó... megmondom. Nem maga után jöttem. Hiszen Párisban ugyyszólván meg sem láttam, alig ismertem. Az a néhány udvarias bók, amit társaságban minden nőnek elmondok, mit sem jelentett. Véletlenül kerültem ide. A Cote d'Azurra készültem Eva May-vel, a filmsztárral. Utolsó pillanatban összevesztünk. Hát idejöttem... csakugy vaktában. Nem tagadom, nagyon kedvetlenül. Alaposan ráunva az egy mintára faragott divatos szép nőkre, a pusztán szépségükkel és eleganciájukkal tördő üres, hű bábokra. Véletlenül találkoztam itt magával és jólesően érintett a különbség. Egy komoly, dolgozó nőt látni!... akkor hirtelenében a nyelvemre szökött az áltatás, hogy maga után jöttem. A szokás hatalma! De mikor jobban megismertem, megtanultam értékelni, láttam milyen más, mint a többi, szégyeltem ezt a banális, nevetséges komédiát... és most... De mi baja, az Istenért?

— És én... már azt hittem...

Felzokogott. Armand megértette, kitalálta a titkos gondolatot. Antoinette anélkül, hogy önmagának bevallotta volna, a lelke mélyén hinni kezdte, hogy Armand csakugyan utána jött ide, hogy őt, a csunya nőt szereti, talán éppen mert csunya, mert más, komolyabb és igazabb, mint a többi hű, felületes, szép és üreslelkű nő.

— Nem maga után jöttem, Antoinette, — és Armand megfogta Antoinette kezét — mert akkor még nem szerettem. De már szeretem és boldog volnék, ha a feleségem lenne.

Mert Armand lovagias ember volt és megértette, hogy csakis így gyógyíthatja be az akaratlanul ejtett sebet, csak így győzheti meg Antoinette-et érzései őszinteségéről. És mikor Antoinette igent mondott, Armand nagyon boldog volt.

Az aradi katolikus fiugimnázium ügyét sürgeti meg Bucurestiben Ursu János dr.

Közel nyolcvan városi tisztviselő esik a tisztviselői kinevezések felülvizsgálását célzó rendelkezések hatálya alá

Az aradi villanygyár új szerződésének ügye a Legfelsőbb Technikai Tanács elé kerül

Ursu János dr. városi interimár-bizottsági elnök csütörtökön délután Bucurestibe utazott, hogy Aradváros képviselőjében részt vehessen azon az értekezleten, amit a tisztviselői kinevezések felülvizsgálását követőleg tartanak a belügy-minisztériumban. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott az utazni készülő városvezetővel, aki utjának további céljairól a következőket mondta:

— Aradváros közigazgatásában szabálytalanul kinevezett tisztviselő alig van egy-kettő. Ezeknek esete is külön elbírálás tárgyát képezi. Vannak azonban olyan tisztviselőink, akiket az üzemektől vettünk át, az üzemi szabályrendelet alapján: ezeknek a sorsa mindenképpen bizonyos, hiszen semmitörvényi határozat mondta ki, hogy az ilyen átvett tisztviselők kinevezése minden körülmények között szabályos. Tizennégy-tizenhat ilyen tisztviselő dolgozik a városházán, akiknek ügyét személyesen fogom lereferálni.

— Szabálytalanul előléptetett tisztviselő közel hetven működik a városi adminisztrációban

— mondta Ursu dr. — ezeknek esete azonban semmi esetre sem eshetik súlyos elbírálás alá. Mindössze tehát mintegy nyolcvan esetet kell el-

referálnom a minisztériumban, hogy végleges döntést érhessek el.

— Egyébként — folytatta Aradváros vezetője — az aradi római katolikus egyházközség vezetőségének felkérésére kihallgatáson jelentkezem Anghelescu közoktatásiügyi miniszter úrnál is, hogy a katolikus fiugimnázium nyilvánossági jogának ügyében a szükséges referátumokat megadhassam. Már most is kijelenthetem, hogy ez a referátum csakis a tényeknek fog megfelelni, amedőn rámutatok arra, hogy

az intézet mindenkor hivatásának magaslatán állott és semmiféle kifogás ilyen szempontból ellene nem emelhető.

Hiszem, hogy intervenciómat kemény tanulmány tárgyává teszik az illetékes helyen.

— Más, nagyobb jelentőségű ügyek is szerepelnek bucuresti-i utam programján: így a Banca Victoriana levő városi betétjeink ügye és az aradi villanygyárral kötendő új szerződésünk bemutatása a Legfelsőbb Technikai Tanács előtt. Hiszem, hogy mindezekkel már a jövő hét elején sikerül elkészülnöm és hazaérkezhetem a kisebb-ségi tisztviselők nyelvvizsgájára is, melyben ugyan aktív szerepem nincs, de magam is érdeklődöm azoknak kimenetele felől.

Törökország lelövésével fenyegetett meg két világhírű angol repülőt

Bonyodalmak a london-melbournei repülőverseny körül

Londonból jelentik: Angol aviatikai körökben nagy felháborodással tárgyalják a török kormány átiratát, amely közli, hogy

Törökország nem adhat engedélyt a london-melbournei távrepülőverseny több résztvevőjének török terület átrepüléséhez.

A london-melbournei repülőversenyt, amely a világ legnagyobb távrepülőversenye lesz, a jövő hónapban tartják meg s miután a legközelebbi út Ázsián át, Törökországon keresztül visz, a résztvevő pilóták engedélyért folyamodtak, hogy átrepülhessék Törökország területét. A török kormány több pilóta kérelmére tagadó választ adott, hivatkozással arra, hogy az illető pilóták a múltban megsértették a török repülési szabályzatot. Ezek közé a pilóták közé tartozik a verseny két favoritja, Sir Samuel Kingsford-Smith ausztráliai és Mollison angol pilóta is.

Kingsford-Smith és Mollison már többször repültek át ausztráliai utjaik során török területet s ekkor követik el állítólag a török repülésügyi szabályzatok megsértését. Az an-

gol kormány a verseny rendezőségének felkérésére megbízta ankarai nagykövétét, próbálja hatálytalanítani ezt a szigorú rendelkezést, tekintettel arra, hogy azok a pilóták, akik nem repülhetnek át török terület fölött, többórás kerülőutra kényszerülnének. Az angol nagykövét fáradozásai eddig hiábavalóknak bizonyultak s a török hatóságok kijelentették, hogy aki egyszer vétett a török szabályzatok ellen, azt nem engedik többé török területre. A török kormány a leghatározottabban figyelmezteti a verseny résztvevőit, hogy

a török erődök ágyúi könnyörtelenül lelőnek minden olyan repülőgépet, amely engedély nélkül török terület fölött repül.

Ekszerlopás egy aradi banktisztviselőnél

A hivatalnok cselédje nyolcvanezer lej értékű ékszert lopott, majd megszökött — Országsszerte körözik a tolvaj cseléd lányt

Az aradi rendőrség nyolcvanezer lejes ékszerlopás ügyében indított nyomozást. Schmidt János banktisztviselő, az Erdélyi Bank tisztviselője, szerdán, amikor az esti órákban hazatért lakására, megdöbbenve vette észre, hogy a szekrényben elhelyezett ékszerkaszeta, amelyben több, mint nyolcvanezer lej értékű ékszereit őrizte, eltűnt. Nyomban a rendőrségre sietett, hogy a vakmerő lopást bejelentse.

Az aradi rendőrség bűnügyi osztálya széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére és elsősorban bizottságot küldötték a helyszínre, hogy nyomok után kutassanak. A helyszíni szemle azonban eredménytelen volt, miután a vakmerő betörők semmi nyomot nem hagytak hátra. Felfeszítették a ruhaszekrényt, amelyben a lakattal ellátott ékszerkaszeta hevert, majd a lakatot letörték és az ékszereket elvitték. A tettesek azonban sem a kazettát, sem pedig a szekrényen ujjlenyomatokat nem hagytak. Mára váratlan fordulat állott be az ügyben, amennyiben Schmidt János bejelentette, hogy cselédleánya tegnap óta nem jelentkezett. Ez termé-

Hires filmsztárok, előkelő politikusok ópiumbarlangja egy szanatóriumban

Csikágó. Szenzációs számba menő ítélet tartja izgalomban a nagy amerikai város lakosságát.

Még márciusban történt, hogy a rendőrség letartóztatta dr. Frederic Pithels csikágói orvot. A letartóztatás óriási feltűnést keltett, mivel Pithels egyike volt a legjobb nevű csikágói orvosoknak, aki óriási összeköttetésekkel rendelkezett és

páciensei közé számíthatta a politikai, pénzügyi és művészvilág legkiválóbb képviselőit.

Dr. Pithelsnek kitűnő híre szanatóriuma volt és az amerikai lapok állandóan tele voltak a nagy szanatórium hírdetéseivel. E hírdetések arról szóltak, hogy Pithels szanatóriumában a neuraszténia leg-súlyosabb eseteit is sikerrel gyógyítják. Éppen ezért állandóan zsúfolva volt a híres szanatórium Amerika legjobb köreiből tartozó betegekkel.

A rendőrségnek már régebben fülébe jutott, hogy a híres szanatóriumban nem mennek egészen rendén a dolgok, de viszont nem mutatkozott kellő ok a beavatkozásra. Egyszer azután

örültségi rohamot kapott egy beteg,

aki alig néhány napja hagyta el dr. Pithels szanatóriumát. A szerencsétlent azonnal elmeorvosi intézetbe kellett szállítani és erre a rendőrségnek módja nyílt a beavatkozásra. A rendőrség emberei váratlanul behatoltak a gyógyintézetbe, házkutatást tartottak ott és az akció megdöbbentő eredménnyel járt. Kiderült, hogy a pácienseket egyáltalán nem gyógyítják neuraszténia ellen, hanem

a legnehezebb kábítószerekhez szoktatják őket.

Kisült az is, hogy dr. Pithels szanatóriuma voltaképp bódítószerek terjesztésére alakult intézmény és a betegek, akik a „szanatóriumban” hozzászoktak a kábítószerekhez, állandó vevői lettek dr. Pithelsnek, aki ilyen módon hatalmas vagyonra tett szert.

A legnagyobb megdöbbenést az a razzia keltette, amit a rendőrség a szanatóriumban rendezett. Ez alkalommal

a detektívek számos ismert filmsztárt és előkelő amerikai politikusokat találtak az intézetben ópiummámorban.

Kiderült, hogy Pithels intézménye voltaképpen az előkelő amerikai körök ópiumbarlangja volt.

Az orvost letartóztatták és a napokban került főtárgyalásra a dolog. Ennek során drámai jelenetek játszódtak le a tanúk és a megvádolt szanatóriumigazgató között, noha az előkelő betegek, akik tanuként szerepeltek, igyekeztek menteni dr. Pithelst.

Általános meglepetést keltett a bíróság ítélete, amely

életfogytiglani fegyházzal sújtotta dr. Pithelst.

A szokatlan szigorú ítélet általános megdöbbenést keltett a tárgyalóteremben, dr. Pithels fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Két újabb halálos ítélet

az osztrák puccskisérlet ügyében

Bécsből jelentik: A leobeni törvényszék esküdtbírósa ma kötél általi halálra ítélte Kalcher Miksa 23 éves cipészsegédet és Stramberger Károly 25 éves kovácssegédet. Az volt a vád ellenük, hogy egy stájerországi csendőrkirendeltség ellen bombamerényletet követtek el. Kalchen ellen azt a vádat is emelték, hogy június 23-án a kaffenbergi katolikus plébánia ellen is bombamerényletet követett el és ennek következtében Eibel kápián meghalt. Az ítélet szerint elsőnek Strambergert kell kivégezni és csak utána következik Kalcher Miksa kivégzése. A védők semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen. Miután a halálos ítéleteket rendes esküdtbíróság hozta, a fellebbezés és a megkegyelmezés csak 14 nap alatt következhetik be

szetesen gyanura adott okot, annál is inkább, mert a leány ruháit nem vette magával. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a leány megtudhatta, hogy gazdái hová rejtették az ékszereket és azt elárulta valakinek, akivel összeköttetésben állott és együttesen ürítették ki a kazettát. Az aradi rendőrség bűnügyi osztálya most országosan körözteti a szökött cselédleányt és biztosra veszik, hogy a legközelebbi idő alatt sikerül ártalmatlanná tenni, mielőtt még a lopott holmit értékesítheti.

CORSO-mozgó! MA PREMIER!

5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Német operett!

5 szerelmes lány!

Karina Bell és mókás női zenekara.

Ezenkívül:

RIGOLETTO!

Verdi operája a milánói Scala világhírű együttesével és a legjobb Journal.

A hosszú műsorra való tekintettel az előadásokat pontosan kezdjük.

Madridból jelentik: A spanyol kormánynak minden oka megvan, hogy baloldali forradalom közeli kitörésétől rettegjen. A legutóbbi házkutatások és fegyverlefoglalások alkalmával tervek kerültek a kormány kezébe, amelyek a középületek elfoglalásáról szólnak. A kormány egész éjszaka permanens minisztertanácsot tartott. A helyzetet azért tartják veszedelmesnek, mert úgy tudják, hogy magasrangú tisztviselők és katonatisztek is résztvesznek a forradalom előkészítésében.

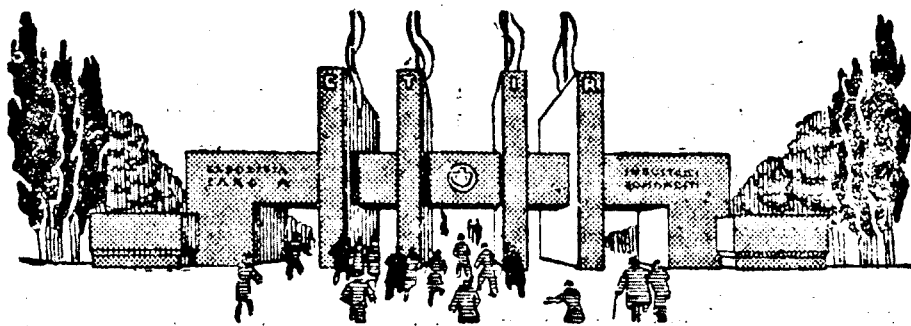
Befejezés előtt a Skoda-vizsgálat

Fontos kihallgatások a mai ülésen

Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügy vizsgáló-bizottsága tegnap este folytatta Cihosky tábornok kihallgatását. A volt hadügyminiszter rámutatott arra, hogy a Schneider-Creuzot gyár csak akkor szállította le árait, amikor értesült róla, hogy Skodaékkal a szerződést megkötötték. Cihosky elmondta még, hogy Sica Opescu lelkiismeretes ember volt, aki gondosan tanulmányozta a szerződés-tervezetet.

A Skoda-bizottság az árakra vonatkozólag még néhány tábornokot hallgat ki, azután áttérnek a Maniu Gyula által megnevezett tanúk kihallgatására a jegyzőkönyvhamisítási ügyben. végül tanulmányozni fogják azt a kérdést, hogy miért függesztették fel a Skoda-szerződést. Ezzel véget ér a vizsgálat és a bizottság megfogalmazza összefoglaló jelentését, amelyet a parlament elé terjeszt.

A Skoda-bizottság mai ülésén folytatták Cihosky tábornok kihallgatását, aki az árak ügyében tett vallomást. Legközelebb Stefanescu Amza és Condeescu tábornokok kihallgatására kerül sor.

Péntek, szeptember 21. nagy eseménye:

a „Román Ipari Kiállítás és Vásár”

megnyitása BUCURESTIBEN, a Károly-parkban

Legjelentősebb építőszekink és tervezőink tehetségük és munkájuk legnagyszerűbb teljesítményeivel járultak hozzá a kiállítás nagyvonalúságához. Festői keretben elhelyezve, az ország legjobb parkjában tárolnak előnk a modern ipar lezűbb vívmányai. Ebben a gyönyörű parkban megtalálják a legszébbet és legnagyszerűbbet, amit a természet és az emberi munka megteremtett. Új ötletek, érdekes kísérletek, zseniális megoldások bilincselik le lépten-nyomon a látogatók figyelmét. — Mindenki nézze meg hazánk termelőerejének és munkaképességének demonstrációs felvonulását!

50%-os vasúti kedvezmény!

A kultúra követeli meg, hogy visszategyék helyére Fábián Gábor ledöntött emlékművét

Parcz Béla dr. magyarpárti elnök ismételtén megsürgette a városvezetőség döntését. — Magasnévő elvi viták az aradi magyarság kulturális emlékművének sorsáról

Hetek óta késik Aradváros vezetőségének határozata az egykori aradi magyar író és intellektuel Fábián Gábor ércszobrának ledöntése ügyében. Amint az *Aradi Közlöny* legutóbb részletesen beszámolt róla, a városvezetőség Parcz Béla dr. városvezetőségi tag, az aradi magyar párttagozat elnökének interpellációjára részletesen foglalkozott a kérdéssel és azt mindenféle szempontból megvitatta oly értelemben napolta el, hogy formai okokból egyik legközelebbi ülésén dönt a teendőkről. A városvezetőség csütörtöki ülésén az interpelláció során Parcz dr. kérdést intézett az elnökhöz, hogy mikorra kívánja kitűzni az ügy letárgyalását, mert hiszen a város magyar közvéleménye már hetek óta várja a városvezetőség intézkedését a ledöntött magyar kulturális műemlék visszaállítására érdekében.

— *Helyezzék vissza minden különösebb hü-hó nélkül az emlékművet* — mondotta Parcz dr. — hogy ezzel a városvezetőség maga rendezze az ügyet. Ezt követőleg aztán módjában lehet a városvezetőségnek, hogy általános értelemben is határozhasson, ha ragaszkodik hozzá, az aradi nyilvános helyeken álló magyar kulturális műemlékek további sorsáról.

A bizottsági alelnök Parcz dr. javaslatára ellenjavaslatot állított elő. Kifejtette, hogy mondja ki a városvezetőség, hogy

a Fábián-szobrot valóban vissza kell állítani.

de ugyanakkor ezt a határozatát követőleg mondja ki azt is határozatilag, hogy a nyilvános helyeken álló aradi magyar régi műemlékeket a *Kölcsév Egyesület rendelkezésére bocsátja*, hogy az egyesület gondoskodik a szobrok további biztonsága és elhelyezéséről. Így ugyanegy napon két határozattal egyszerűen el lehet intézni szerinte a kérdést.

Parcz dr. válaszában kijelentette, hogy ugyanakkor, amidőn az aradi és ujaradi német kisebbség új kulturális műemlékeket állít fel, mint az a Schmidt Miklós ujaradi német író emléktáblájának nyilvános felállításával a közelmúlt napokban történt, semmi ok sem gátolhatja azt, hogy az aradi magyarság ledöntött kulturális műemlékét visszaállítsák régi helyére. Amint egy német kisebbségi író emlékműve nem sértheti a többség nemzeti érzeit, úgy nem lehet erre sérelmes a magyar kisebbségi kulturális emlékmű sem.

Vigyázó László: Nem lehet a Fábián-szobor ügyéből politikai kérdést csinálni véleményem szerint. Egy régi aradi magyar író szobráról van szó: ez kulturális ügy, tehát nemzetközi kulturális kérdés, hogy a város a helyére minél előbb visszaállítsa.

Vicas Gyula dr.: Nem azért vagyunk itt, uraim, hogy csupán a város javait adminisz-

tráljuk, de irányítanunk kell a lakosság kultúrelétét is.

Kíváncsok, hogy meggátoljunk minden olyan momentumot, amely ellentétet idézhetne elő.

En megesküdtöm rá, hogy a törvényeket minden körülmények között respektálok és betartom és azért mondom, hogy adjuk meg ez esetben a szükséges szatiszfakciót. Határozzuk el az emlékmű visszatételét, mert ez a szobor a város vagyona, nincs jogunk hozzá, hogy bárkinek is elajándékozzuk. Ott a helye a város Kulturpalotájában.

Ursu János dr. elnök megállapította, hogy az ülés tárgysorozata ez alkalommal még nem vették fel a kérdés ténybeli letárgyalását. Erre való tekintettel a városvezetőség egyhangulag úgy határozott, hogy a legközelebbi ülés napirendjére feltétlenül kitűzik a Fábián-szobor ügyét és a hosszasan húzódó ügyben határozatot hoznak.

Agyonlőtte házvezetőnőjét egy pozsonyi fűszerkereskedő, majd öngyilkosságot követett el

Egy 63 éves ember borzalmas féltékenységi tragédiája

Pozsonyból jelentik: Megdöbbentő tragédia játszódott le ma éjszaka, amely két emberéletet követelt áldozatul.

Dorner Gottfried 63 éves pozsonyi fűszerkereskedő agyonlőtte házvezetőnőjét, a 38 éves Lamacsenská Karolát, majd maga ellen fordította a fegyvert

és egyetlen jól irányzott lövéssel önmagával is végzett.

A kettős tragédiát csak 11 órakor fedezték fel. Ma reggel Dorner Gottfried nem nyitotta ki üzletét. Ezt gyanusnak találták. Felfestítették az üzletajtót. Ugy az üzletben, mint a mellette lévő tágas szobában égett a villany. A szobába lépők elé elrettentő látvány tárult.

A diványon átlőtt halántékkal egy halott asszony feküdt, míg Dorner Gottfried félig levetkőzve, teljesen szétroncsolt állapotban holtan feküdt az ágyban.

Kezében még ott szorongatta a revolvert, amellyel végzett az asszonnyal és önmagával is.

A rendőrségről azonnal bizottság szállt ki a helyszínre és megindította a nyomozást. Már az első pillanatban meg lehetett állapítani, hogy gyilkosság és öngyilkosság történt.

A diványon heverő halott asszony Lamacsenská Karola 38 éves házvezetőnő volt azonos. Megállapította a rendőri bizottság, hogy Dorner előbb az asszonyt lőtte agyon, majd önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert.

Semmiféle bucsulevet nem találtak és így csak alapos nyomozás után tudták megállapítani a kettős tragédia előzményeit.

Dorner Gottfried néhány hónappal ezelőtt La-

macsenská Karola 38 éves asszonyt szerződtette le házvezetőnőnek.

Az öregedő férfi beleszeretett a csinos házvezetőnőbe, aki viszonzta is Dorner érzelmeit. Dorner azonban állandóan féltékenykedett az asszonyra és csak akkor érezte magát nyugodtan, ha a házvezetőnő mellett tartózkodott.

Tegnap délután Lamacsenská Karola eltávozott az üzletből. Ugy látszik ezt megelőzően féltékenységi jelenet játszódhatott le közöttük.

A rendőri megállapítás szerint a tragédia éjfél tájban játszódhatott le és úgy Dorner, mint házvezetőnője azonnal meghaltak.

Ma utoljára!
CENTRAL: 5 és 7¹/₄ órákor
ANIAKCHAK!

Este 9¹/₄ órákor Premier!

Joan Crawford és Clark Gable
pazar filmje

Vágyak ritmusa

Ma premier!
SELECT: 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor

Három pajtás

filmoperett

Pat Paterson, John Boles, Spencer Tracy,
Herbert Mundin.

HIREK

Rab a varietében

A börtönök szerencsétlen lakóinak élete — mint azt néhány tapasztalatból, mások pedig leírásból tudják — igen egyhangu. Egy kis séta, munka és azután vissza a jól őrzött rácsok mögé... ennyi az egész. Nem csodálható tehát, ha a brailai börtön egyik öre megsajnálta a szerencsétlen rabokat és tőle telhetően igyekezett szórakozást biztosítani számukra. Egyiket-másikat esteként elvitte magával valamelyik mulatóba — természetesen csak pénzes rabok jöhettek számításba — és átszórakoztatta az éjszakát, hajnalban pedig visszavitte a börtönbe. Így jutottak a börtön lakói egy kis műsoron kívüli szórakozáshoz, amíg a véletlen véget nem vetett ezeknek a „kiruccanásoknak”.

Petcu Sándor, a brailai börtön egy évre elítélt lakója is hozzájutott a napokban a kedvezményhez, a jószívű őt elvitte magával a Popescu-varietébe, ahol csillogó szemmel figyelte kedélyes borozgatás közepette a mélyen dekoltált, selyemruhás szép táncosnőket és ki tudja, milyen „muri” fejezte volna be a kirándulást, ha közbe nem lép a szerencsétlen véletlen, amely odavitte a varietébe azt a rendőrtisztet, aki annakidején rátette a kezét a sorozatos tolvajlásokért elítélt Petcura és aki meghökkenve látta a börtönőrrel mulatni a tudomása szerint elítélt rabot. Akinek abban az órában — éjfél-táj volt — az igaztalanok álmát kellett volna aludnia a jól őrzött rácsok mögött. A rendőrtiszt az egyik közeli asztalhoz ült és várt. Amíg egy pillanatban a mulatozó rab az egyik mellékhelyiség felé vette útját. Utánament és csendben, feltűnés nélkül letartóztatta, majd a rendőrségre vitte.

A börtönőr egy darabig türelmesen várta Petcut. Aztán türelmetlen lett és keresni kezdte. Mulatótársa azonban nyomtalanul eltűnt. Kétségbeesetten kezdődött, majd — mit tehetett volna más — elrohant a rendőrségre. S itt aztán összehatalálkozott Petcuval. A találkozás részleteiről nem szól a krónika. Petcu Sándor hajnalban visszakérült a börtönbe, az őt azonban ott maradt. S a brailai fogházban sajnálkozva emlegetik a rabok a jószívű őrt, a nagyszerű mulatótársat, akinek elvesztésével végetérték a szép napok, a nagyszerű kiruccanások a varietékben, dekoltált, szép táncosnőkkel...

A brailai börtönben újra unalmas, egyhangu lett az élet...

S a jószívű őt nemsokára odakerül mulatótársai mellé. Őt senkisé meg fogja elvinni a varietébe... (—rosi.)

— **IDŐPROGNÓZIS:** Élénkebb légáramlás, változó felhőzet, helyenként eső várható. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Inculet és Mihailache tárgyalásai** Bucurestiből jelentik: Az Adeverul kérdést intézett Mihailachehoz arra vonatkozólag, hogy a birtokán mit tárgyalt Inculet belügyminiszterrel. Mihailache kijelentette, hogy a belügyminiszter a közigazgatási reformtervezetet mutatta be neki.

— **Papen Hitlerrel.** Berlinből jelentik: Papen volt alkancellár, bécsi német követ ma Berlinbe érkezett, hogy átvegye Hitler vezérkancellár utasításait a német—osztrák konfliktus elsimítására vonatkozólag. Papen a jövő hét második felében tér vissza Bécsbe, ahol elfoglalja új hivatalát, a melyben nehéz feladat vár rá.

— **Hivatalvizsgálatot tart az aradi pénzügyigazgatóságon az új kerületi felügyelő.** Mint ismeretes, a pénzügyminiszter Jeller János deval volt pénzügyigazgatót delegálta az aradi és devai pénzügyigazgatóságok fölé kerületi felügyelőnek. Jeller János csütörtökön reggel Aradra érkezett és hivatalvizsgálatot tartott, aztán a behatási adminisztrátorral kiment a cukorgyárba, hogy megállapítsa a cukorgyár adóhátralékának okait és meg sürgette a nagy adóhátralék kiegyenlítését. A delegált kerületi felügyelő pénteken folytatja vizsgálatát.

— **Előkészületek a városok aradi kongresszusára.** Aradváros vezetőségének csütörtök délelőtti ülésén Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök bejelentette, hogy — amint az Aradi Közlöny már hírül adta — a Romániai Városok Országos Szövetsége ezévi kongresszusát Aradon rendezi meg. Ursu dr. javaslatára a városvezetőség háromtagú bizottságot küldött ki az október hó 26—28-án rendezendő kongresszus pontos programjának előzetes megállapítására.

— **Stalin súlyos beteg.** Moszkvából jelentés szerint Stalin, a szovjetköztársaság diktátora súlyosan megbetegedett. Négy kezelőorvos tartózkodik a nagybeteg bolsevista vezér mellett, akiknek hír szerint gyomorfekélye van. Érdekes, hogy az orosz lapok egy szót sem írnak Stalin betegségről.

— **Hanyagságért azonnal megbüntett fővárosi adóhivatalnokok.** Bucurestiből jelentik az alábbi szokatlan esetet: Mitica Constantinescu alminiszter, aki a külföldön tartózkodó Slavescu pénzügyminisztert helyettesíti, tegnap váratlanul megjelent a bucuresti-i 9-ik kerületi adóhivatalban, ahol személyesen ellenőrizte azt, hogy szabályszerűen elkönyvelték-e az adóhátralékokat. Mivel ezen a téren késedelmet, sőt szabálytalanságot is konstataált, azonnal megtorlást alkalmazott a kötelességmulasztó adóhivatalnokokkal szemben. Az alminiszter ugyanis megállapította, hogy 80 millió lej adóhátralékot még mindig nem könyvelték el a tisztviselők.

— **Rejtélyes klórgázmérgezések.** Londonból jelentik: Egyik Bristol melletti kis városkát klórgázmérzési esetek ejtették rémületbe. A klórgáz eredetét nem tudják. Bár eddig csupán gyermekeket támadott meg a gázzsivárgás, amely szemükön és nyakukon okozott sérüléseket, a lakosság attól tart, hogy egy éjszaka nagyobb gázömlés történik és akkor megismétlődik az az eset, amikor száz ember esett a gázzsivárgás áldozatául.

Megtalálták Amundsen bagyvalékát

Roald Amundsen, a világhírű sarkkutató — mint ismeretes — Nobile tábornok katasztrófája alkalmával repülőgépen a sarkvidékre repült, hogy megmentse az „Italia” léghajóval szerencsétlenül járt olasz expedíció tagjait. Amundsen repülőgépe azonban odaveszett és a világhírű tudós elpusztult a sarkvidéken. Mindenki azt hitte, hogy a nagy kutató teljesen szegényen halt meg, mivel semmi sem maradt utána. Most azután sok év múlva az egyik angol bankban letétre bukkantak, amely Roald Amundsen nevére szolgált. Ez a kamatokkal együtt 349 fontot tett ki. A további kutatások kiderítették, hogy a pénz tényleg a sarkkutató Amundsené, amely most így örökösére szállt. A norvég főknzul intézkedésére most keresik a híres sarkkutató örököseit.

— **A Legfelsőbb Semmitőszék érdekes timisoarai ügyben hozott döntést.** Az ügy szereplője Nicorescu Eusebie, a timisoarai rendőrvesztura volt titkára, aki ellen a vizsgálóbíró megvizsgálta a vizsgálati jegyzőkönyvet, mert Nicorescu hozzájárult ahhoz, hogy egy alant 25.000 lej vegyen fel egy timisoarai kereskedőtől. Nicorescu kérte, hogy az ügyet ne tárgyalják Timisoarán és elfogultsági kifogást emelt a timisoarai törvényszék ellen. Ma tárgyalta az ügyet a Legfelsőbb Semmitőszék, helyt adott a volt kvesturati titkár kifogásának és az oradeai törvényszéket delegálta a bünygy letárgyalására.

— **Magyar irodalomtörténeti lelet egy apátságban.** Budapestről jelentik: Kudella Géza zeneszerző a pannonhalmi apátságban érdekes irodalmi leletre bukkant. Megtalálta egy katolikus énekkönyv 1710-ből származó kéziratát, amelyet Szoszva Demeter állított össze. A kéziratról már régebben tudtak, de eddig nem találtak rá, mert egy későbbi nyomtatott énekkönyvvel volt egybekötve. Szoszva kézírata magyar nyelvezetével esztétikai szempontból is nagy horderejű. Többek között tartalmazza Kodály Zoltán Psalmus hungaricusának eredeti szövegét és a Boldogasszony anyánk című közismert ének szövegét is, a mely azonban sokkal szebb, mint az a változata, amelyet ma is énekelnek.

— **Tizenöt napl elzárásra és százezer lej pénzbüntetésre ítélték a Paramount bucuresti-i képviselőit.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék 15 napi elzárásra és százezer lej pénzbírságra ítélte Troica Siter és Saul Sterit, a Paramount bucuresti-i képviselőit devizakihágás miatt. A tárgyaláson megállapítást nyert, hogy cégük könyveit hamisan vezették és így nagyszegű devizát vontak el az ellenőrzés alól.

— **Sulyos vád egy megyei főorvos ellen.** Egy megyei főorvosi állás körüli harc részleteire nézve hallgatta ma ki a bucuresti-i vizsgálóbíró D. R. Joanitescu volt egészségügyi minisztert. A feljelentést dr. Dragusanu, Baia megyei orvos tette dr. Jonescu, Falticeni megye főorvosa ellen. Az erdélyi orvos feljelentésében elmondja, hogy ő is pályázott a megyei főorvosi állásra és a legfőbb egészségügyi tanács őt ajánlotta. Jonescu dr.-nak azonban sikerült hozzájutnia a jegyzőkönyvhöz, azt meghamisította és Dragusanu neve helyét sajátját írta be. A feljelentő orvos elmondja, hogy ezügyben először a közigazgatási bíróságnál tett feljelentést és akkor látta először a meghamisított jegyzőkönyvet, amelynek alapján azután bűnvádi utra terelte a kinevezés ügyét. Simionescu vizsgálóbíró ma kihallgatta az ügyben Joanitescu volt minisztert.

Házkutatást tartottak a csendőrök egy kolostorban

Vizsgálat egy ilfov megyei kolostor ellen

Furcsa konfliktus keletkezett az ilfov megyei csendőrség és a Caldarusaniban lévő kolostor szerzetesei között. A csendőrséghez nemrégiben feljelentés érkezett, hogy a kolostor szerzetesei minden odaérkező kocsi után tíz-husz lej taksát szednek, azonkívül, hogy a kolostorban fegyvereket tartanak engedély nélkül és italt mérnek, autorizáció nélkül. A feljelentéssel kapcsolatosan az ottani csendőrség házkutatást tartott a kolostorban, amelynek pincéjében tényleg találtak régi fegyvereket. Ezek arra szolgáltak, hogy esetleges támadások idején megvédjék a kolostort. A házkutatás során azonban váratlan leletre bukkantak: egy tizenöt éves leányt találtak elbujva az egyik cellában. Kijelentette, hogy a főnök unokahuga, aki látogatónak érkezett. A taksákra vonatkozólag megállapították, hogy azt tényleg szedik, még pedig a kolostor fenntartása javára, minden olyan kocsi után, amely belép a kolostor udvarába. A csendőrség a leánykát hazaküldte szüleikhez, a fegyvereket, valamint nyugtakönyveket pedig lefoglalta és az ilfovi ügyészséghez küldötte be a vizsgálat levezetése céljából. Értesítették a történetről a pátriárkai hivatalt, annak megállapítására, volt-e joguk a szerzeteseknek taksákat szedni és történetek-e szabálytalanságok a kolostorban.

— **Halálozás.** Néhaj nagycepcsenyi és mutnai özv. Vladár Menyhértné szül. Polonyi Anna f. hó 19-én elhunyt. Temetése f. hó 21-én, pénteken d. u. 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. 3914

— **Hétfőn megkezdődnek az adóárverések az aradi elsőkerületben.** Többször jelentettük, hogy a pénzügyminisztérium sürgető rendeletei alapján az aradi állami adóhivatalok tömegesen kénytelenek kitűzni az adóárveréseket. Az első kerületi adóhivatal e hó 24-én, hétfőn Micalacan kezdi meg az adóárveréseket, ha a késedelmes fizetők addig nem tennének eleget kötelezettségüknek.

— **Vád egy aradi szabó ellen.** Nagy Vilmos aradi szabómestert azzal vádolták ma az aradi törvényszék előtt, hogy lefoglalt áruiát eladta. A vád szerint még hónapokkal ezelőtt 6000 lej adóhátralék fejében lefoglaltak a szabónál egy vég szövetet, amelyet azonban ruhakészítésként használt fel. A mai tárgyaláson Nagy azzal védekezett, hogy csupán segédje volt jelen a foglalásnál, amelyről nem tett neki jelentést és így nem tudott arról, hogy a vég szövetet az adóhivatal közegei lefoglalták. Kérte segédje beidézését, amit a bíróság el is rendelt és elhalasztotta a tárgyalást.

— **Dr. Kállai szemorvos tanulmányutjáról** visszatért, újból rendel: Strada Horia 4. 3927

Az örök ifjuság titka a tánc

Anglia táncbajnoka: Joseph Palmer sheffieldi lakos lett. Palmer a múlt bál évad folyamán 246 táncmulatságon vett részt és átlag mind-egyiken 15 táncot járt végig. Az idén meg akarja javítani rekordját és eddig már 196 bálon táncolt. Saját kijelentése szerint örök ifjuságnak titka a tánc.

— **Gondatlanságból okozott testi sértéssel** vádolva került ma az aradi törvényszék elé Szabó József aradi lakos, aki néhány hónappal ezelőtt kerékpárjával elgázolta Nutu Aurora kilenc éves gyermekét. A vádlott a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kisleány átszaladt az uton és nem tudta már kikerülni. A bíróság 1500 lej pénzbüntetésre ítélte, azonban a büntetést 3 évre felfüggesztette, egyben kötelezte arra, hogy a leányka szüleinek 1000 lej kártérítést fizessen.

— **Számos nő bajnál reggel, éhgyomorra** fel-pohárynyi természetes „Ferenc József” keserűvíz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand,

SZONDI: Str. Consistoriului,

WEISZ: Piața Avram Iancu.

— **Mária özvegy anyakirályné** Londonban. Londonból jelentik: Mária özvegy anyakirályné ma Folkestone-n keresztül megérkezett Angliába. A határállomáson a román diplomáciai ügyvivő, a londoni pályaudvaron pedig György király megbízásából lord Hampden üdvözölte a felsőges asszonyt. Mária özvegy anyakirályné két napi londoni tartózkodás után a Ballmore kastélyba utazik.

— **A kormány átszervezése.** Bucurestiből jelentik: A miniszterelnök környezetében azt állítják, hogy Tatarescu és Dinu Bratianu tegnapi találkozása kedvező eredménnyel végződött. A miniszterelnök és Dinu Bratianu között a legnagyobb egyetértés uralkodik. Ennek alapján az Adeverul szerint átszervezik a kormányt, azonban nem olyan mértékben, mint ezt egyesek szeretnék.

— **Megjelent Londonban Mária özvegy anyakirályné könyve.** Londonból jelentik: Az angol könyvpiacra most jelent meg özvegy Mária anyakirályné „Életrajzom” című munkájának első kötete. A könyv általános feltűnést keltett úgy érdekességével, mint irodalmi értékével. A királyné munkájában sokat foglalkozik nagyanyjával, Viktoria angol királynővel.

— **György herceg menyasszonyi gyűrűt vesz.** Párisból jelentik: György herceg, Marina görög hercegnő vőlegénye a Rue de la Paix egyik világhírű ékszerész boltjában választotta ki menyasszonya számára a menyasszonyi gyűrűt, amelyet most fog szüleinek nyári kastélyában. Balmoralban a hercegnő ujjára huzni. A herceg hosszú válogatás után egy pompás kashmiri zafir mellett döntött s ezt a remek ékkövet gyémántkoszorúba és platinagyűrűbe foglaltatta.

— **Bárdossy László — Magyarország új bucuresti-i követe.** Budapestről jelentik: A Pesti Napló után most az Új Nemzedék is tudósítást közöl a magyar diplomáciai szolgálatban rövidesen beálló változásokról. A lap arról értesül, hogy Bárdossy László londoni magyar követségi tanácsost Bucurestibe nevezik ki követnek. Arról azonban, hogy a jelenlegi bucuresti-i követ: Magyaróczy József kerül, a lap nem emlékezik meg.

— **Esküdtszék elé kerülnek a diákkongresszus rendezői.** Craiovából jelentik: A Ramnic-Valcea városában tartott diákkongresszus alkalmával rendezett zavargás tettesének fellebbezését ma tárgyalta a craiovai Tábla. A törvényszék első fokon szabadságvesztéssel sújtotta Telescu diákvezért és társait. A Tábla az elsőfokú ítéletet feloldotta és a zavargó diákok ügyét esküdtszék elé utalta.

— **Franklin Benjamin aranyórája.** Londonból jelentik: Egyik filadelfiai zálogházban megtalálták Franklin Benjamin aranyóráját, amelyet XV. és XVI. Lajos és Napoleon udvari órása készített. Senkinek tudja, hogy az órát ki zálogosította el.

— **Eltűnt egy tengerszem.** Bécsből jelentik: A salzburgi környéki Alpokban eltűnt egy tengerszem. A Hochkönig-Gletscher keleti szélén emberemlékezet óta széles tengerszem állott, míg most egy turistacsoport hiába kereste a tavat, nem találta meg többé. A tengerszem helyén kis pocolya maradt, a tó vize pedig eltűnt a sziklák mélyében. A tengerszem alján vastag jégréteg volt, amely az idén a rendkívüli melegben megolvadt s így történt azután, hogy a tó vize lefolyt.

— **Jugoszláv S. K. — Ujpest — III. Ker. kombinált 2:2 (2:0).** Belgrádból jelentik: Ma játszottak le a jugoszláv S. K. és az Ujpest — III. kerület kombinált futballmérkőzését. Eredmény 2:2 (2:0). A mérkőzésen durva játék folyt mindkét részből, a harmincadik percben lerúgták a magyar kapust, pár perc múlva Dimitriew jugoszláv játékosát szállításra a győztes kórházba. A közönség heves tüntetést rendezett.

Leleplezték a koldusok nagyvállalatát

New-Yorkból jelentik: A newyorki rendőrség leleplezte a koldusok nagyvállalatát, melynek vezetője egy John nevű gazdag vállalkozó volt. John tizenkét „vak” koldust alkalmazott, akik jól láttak, de szemüket minden reggel olyan szerrel kezelte, amitől nem tudták egész nap kinyitni. Az álvakokat John saját gépkocsiján vitte a kolduló helyekre és napi három dollár fizetést adott nekik. Ennek ellenében a koldusok beszolgáltatták teljes keresetüket, ami sokszorosan meghaladta fizetésüket.

— **Szifortanfolyam kezdődik október 1-én a Felső Fa- és Fémipariskolában.** Beiratkozni lehet szeptember hó 25-től kezdve, délután 4—6-ig az Igazgatóságnál.

— **Turisták vasárnapja.** A Societate Carpatină Ardeleană Sectia „Czárán Gyula” aradi osztálya szeptember 23-án kirándulást rendez Arad-Hegyaljára. Menetirány: Covasint-gerincut. Gergely-csucs. Feredeu, Siria. Távföld kb. 16 km. Indulás a hegylaljai villamossal vasárnap reggel 5.10-kor, visszaérkezés Aradra este 20.10-kor. Menettéri jegy ára 47 lej. Vendégeket szívesen látnak.

URANIA MA PREMIER ANNA & ELISABETH!

— **Triálmérkőzés Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Az Onef-pályán ma tartották meg a triálmérkőzést Románia válogatott csapata és a Juventus között. A válogatottak: Radulescu, Albu, Vogel, Deheleanu, Eisenbeiser, Moravetz, Bindea, Volodea, Petea és Dobay összeállításában 4:1 (0:1) győzelmet arattak a klubcsapat felett.

— **Átalakulások a magyarországi belpolitikában.** Budapestről jelentik: Az Est jelentése szerint a magyar belpolitikában nagyobb átszervezések várhatók. A választójogi tervezettel kapcsolatos harcokban bizonyos eltávolodás történt a kormánypárt és a független kisgazdapárt között. Ezzel szemben azonban újabb közeledés tapasztalható a kereszténypárt részéről. Kiderült ugyanis, hogy a kormány és a kereszténypárt választójogi álláspontja meglehetősen azonos. A kereszténypárt körében is megállapították a legkomolyabb közeledést Gömbös Gyula kormányelnökhöz és arra is lehet számítani, hogy a kereszténypárt és a kormánypárt viszonyát legközelebb barátságos alapokra fogják helyezni.

Kezdődik a palesztinai utazások ideje!

Vegye igénybe a pontos és kényelmes S. M. R. (Serviceul Maritim Roman) hajókat.

Csoportoknak jelentős kedvezmények!

Kérjen bővebb információt az indulásokról és viteldijakról a S. M. R. képviselőtől:

Künstler utazási és vizumirodától
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

— **Rejtélyes eltűnési ügyben nyomoz a Scotland Yard.** Londonból jelentik: A Scotland Yard egy rejtélyes eltűnési ügyben folytat nyomozást. Még szombaton történt, hogy Joseph Hender bankaltiszt, a Barclays Bank alkalmazottja felvett a bank pénztárából tizenötezer fontot, hogy azt felleltetésének utasítására az Angol Bankba vigye. A bankszolgá nem érkezett meg az Angol Bankba és lakására sem tért vissza. Miután feltétlenül megbízható, idősebb alkalmazottról van szó, a bank azt gyanítja, hogy egy ismeretlen gangsterbanda a bankszolgát elhurcolta vagy leütötte és kirabolta. Az esetet még szombaton délelőtt bejelentették a Scotland Yardon s azóta a detektívek százai nyomoznak az ügyben, mindeztideig azonban nem sikerült nyomra akadni.

— **Az állami Osztályosorsjáték 5-ik osztályának eredményei 1934. szeptember 20-án, a 13-ik húzást napon.** Lei 2.000.000 No. 42475. Lei 500.000 No. 6650, 32565. Lei 150.000 No. 74976. Lei 100.000 No. 18616. Lei 40.000 No. 14707, 24233, 27354, 27694, 52935, 55875, 62225, 62380. Lei 20.000 No. 28462, 35244, 38749, 41007, 42928, 44524, 45124, 46911, 47347, 48835, 49994, 56834, 69712, 76255, 79486 és még 1672 nyeremény Lei 15.000 és 5.500 között. Összgyőzelmények: Rendes nyeremények: 26195, pótnyeremények 5 drb. Lei 1.000.000, mozgójutalmak 4 drb. Lei egy-egy millió. Kisorsolva: 21875 rendes nyeremény. Kisorsolando még: 4325 rendes nyeremény, 4 mozgójutalom, 5 drb. egy-egy millió pótnyeremény és az 5.000.000-ós nagyjutalom, mely felosztható 5 drb. 1—1 millió jutalomra. A húzás szeptember hó 26-ig tart.

— **Eltűnt az utolsó Morse-gép a londoni postahivatalból.** Londonból jelentik: A londoni postahivatalból ma tűnt el az utolsó Morse-távírógép is, amely 70 év óta volt szolgálatban. A Morse-gépeket most az írógéprendszerű távnyomó gépek helyettesítik. Míg a Morse-gépen 30—40 átlagos hosszúságú táviratot lehetett óránként továbbítani, addig az új gépek száz táviratot adnak le óránként és nincsen szükség arra sem, hogy a táviratokat leírják, mert a gép maga betűket és nem Morse-jeleket ír.

LEGUJABB

Éles szóváltás

a Skoda-bizottság éjszakai ülésén

Bucurestiből jelentik: A Skoda-bizottság este is folytatta Cihosky tábornok kihallgatását. Dimitriu elnök felolvasta Petrescu ezredes levelét, amely a tábornoknak a bizottság előtt tett azon kijelentésével szemben, hogy soha nem állott összeköttetésben Straiescu ezredessel, azt állítja, hogy Cihosky tábornoknak a kijelentése valótlannak és becsületszavára mondja, hogy tanuja volt annak, amikor Straiescu bement és távozott Cihosky akkori hadügyminiszter dolgozószobájából.

Cihosky: Én is becsületszavamra jelentem ki: nem emlékszem arra, hogy beszéltem-e valaha Straiescu ezredessel.

Iunian: Ismeri tábornok ur Petrescu ezredest?

Cihosky: Ismerek egy Petrescut, aki sértő leveleket írt hozzám hol aláírással, hol névtelenül. Ha erről van szó, akkor közlése értéktelen.

A bizottság a levélíró Petrescu ezredes megidézését határozta el.

Az éjszakai ülésen tovább folyt Cihosky tábornok kihallgatása, melynek során Calinescu és Iunian bizottsági tagok között élesebb szóváltásra került sor.

— **Hat év alatt — husz és félezer ikerpár.** Londonból jelentik: A kanadai statisztikai hivatal legutóbbi jelentése szerint Kanadában 1926—1932. években husz és félezer ikerpár született. Ezek közül 170 hármas ikerpár volt, egy pedig négyes iker. A rekordot az a kanadai asszony tartja, akinek nemrégiben ötös ikrei születtek.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Egyesülete f. hó 22-én, szombaton délután fél 6 órakor választmányi ülést tart, melyre annak rendes tagjait, valamint Suciu György párttagot ezennel meghívja. Elnökség.**

— **Filléres gyorsérkezik Aradra.** Budapestről jelentik: Az Est lapok utazási irodája az Ibusszal karöltve október 4-én különvonatot indít Aradra, Timisoarara és Brasovba.

— **Ankara a Ghazi nevét kapja.** Isztambulból jelentik: Ankara községi képviselőinek közgyűlésén egy városatya indítványt terjesztett elő, hogy Ankarát nevezzék el a köztársaság elnökének nevéből Ghazi Musztafa Kemal pasának. Az indítvány fölött legközelebb fog dönteni a városi közgyűlés.

A repülő család

Anglia egyik legszenvedélyesebb magánrepülője: R. C. Ramsay 76 éves bekesbournei lakos, aki minden hosszabb utját magavezette repülőgépén teszi meg. Családja valamennyi tagjának van repülő-igazolványa és mind maguk vezetik repülőgépeiket. Egyik fia, Norman Ramsay, nemrég lezuhant és szörnyethalt, de atyja kijelentette, hogy ez a baleset sem csökkentette repülési kedvét, mert fia balesetét csak tapasztalatlanságnak tulajdonítja.

— **Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete felkéri tagjait, akik az egyesület rendezésében a Berlitz-iskolában tartandó román, francia, német, angol nyelv- és gyorsírási kurzusokon résztvenni óhajtanak, beiratkozás végett az egyesület irodájában: Str. Românului No. 6. sürgősen jelentkezzenek. A tanfolyamok f. év október 1-én kezdődnek és azok egyesületünk által kiállított igazolványok alapján látogathatók.**

URANIA

MA, pénteken 5. 7 $\frac{1}{2}$ és 8 $\frac{1}{2}$ órákor
Német premierfilm !!

ANNA & ELISABETH

(Az örök rejtély)

A hit, a hisztériás és a csodavárás megrázó erejű filmje

Dorothea Wieck — Hertha Thiele
Paramount premier Journal.

D. u. 3-kor 9 — lejes átlaghelyekkel

Egy éj Velencében!

SPORT KÖZLÖNY

Nincs még összeállítás az AMEFA-nál, de a csapat nagy ambícióval készül

Az AMEFA csapata az idén rossz startot vett a nemzeti bajnokságban, két mérkőzésen eddig nem szerzett egyetlen pontot sem: és vasárnapi ellenfele, az oradeai CAO, szintén a nem könnyű fajsúlyú csapatok közül való, amely ellen pontot szerezni a legnagyobb fegyvertények közé tartozik. Az AMEFA csapatát és vezetését nem keserítették el az eddigi balsikerek és az együttes a vasárnapi meccsre éppoly ambícióval és lelkesedéssel készül, mint bármelyik mérkőzésére.

A vasárnapi bucaresti-i meccs megmutatta, hogy mely posztokon szorult javításra az együttes

és ezeket a hiányosságokat igyekezik az AMEFA vezetősége vasárnapra pótolni, illetőleg kiküszöbölni. A védelemben, amely a Juventus ellen is megállta helyét, nincs mit változtatni. Ez a csapatrész tehát változatlanul Bugarin-Reinhardt. Csakja marad. A halvesorból minden valószínűség szerint kivesszik Dvorzsákot, akivel a csatársort kívánják erősíteni és

a centerhalf felelősségteljes posztja Szurdinak jut osztályrészül.

A csatársorban kétféle variáció van, amely attól függ, hogy Farkas játékképes-e, avagy sem. Amennyiben Farkas játszhat, úgy a Cucula-Dvorzsák-Blaskovits-Farkas-Kovács támadóssorral indul az AMEFA. Ha Farkas nem játszhatna, úgy minden bizonnyal Cucula-Szinder-Blaskovits-Dvorzsák-Kovács lesz a támadósor összetétele.

A CAO-ban, mint megírtuk, Krausz nem játszhat, miután a fegyelmi bizottság a CAO fedezetjátékosának játékjogát 8 napra felfüggesztette. Helyette tehát Weichelt játszik és a CAO valószínűleg a következő csapattal fog kiállni:

Czinczér-Bartha, Chiroiu-Weichelt, Juhász, Feuerstein-Glanzmann, Kovács, Rónay, Bodola, Kocsis.

Ennek a csapatnak a játékeréit az aradi közönség éppen eléggé ismeri és ha az AMEFA vasárnapra jó napot fog ki, úgy a meccs a szezon legpompásabb küzdelmét hozhatja.

Az AMEFA tartalékcsoportja vezet a szövetségi díjban

— Tizenhárom meccsen százhat gólt rugtak a csapatok —

A kerületi bajnokságban a tartalékcsoportok részére kiírt csoportjában, az ugynevezett szövetségi díjért való küzdelemben, 12 csapat vesz részt.

A bajnokságból eddig két teljes forduló játszottak le,

de egy előresorolt és a Tricolor hibájából elmaradt meccsel az AMEFA-nak eggyel több játéka van és így 2 ponttal vezet az Intelegerea, Gloria-CFR, CAA és SGA-ból álló 4 pontos mezőny előtt. A Tricolor három mérkőzésen három pontot szedett össze, a Hakoah két meccsből egyet, míg a Juventus, Soimi-CFR R. A., Olimpia-PTT, Banatul és Transylvania

nem szereztek még pontokat. A táblázat a következő:

1. AMEFA	2	3	—	—	22	1	6
2. Intelegerea	2	2	—	—	14	0	4
3. Gloria-CFR	2	2	—	—	27	1	4
4. CAA	2	2	—	—	25	1	4
5. SGA	2	2	—	—	6	1	4
6. Tricolor	3	1	1	1	6	3	3
7. Hakoah	2	—	1	1	2	4	1
8. Juventus	2	—	—	—	2	3	14
9. Soimi-CFR R. A.	2	—	—	—	2	1	12
10. Olimpia-PTT	2	—	—	—	2	1	18
11. Banatul	2	—	—	—	2	0	22
12. Transylvania	2	—	—	—	2	0	30

A kerületi bajnoki góllövő lista a harmadik forduló előtt

A kerületi bajnokságban eddig két csonka forduló játszottak le a csapatok, az első forduló három, a második négy meccsből állt. A két forduló hét meccsen összesen 37 gólt lőttek a csapatok, tehát mérkőzésenként átlagban több, mint ötöt. Vasárnap kerül lebonyolításra az első teljes forduló, amikor is valamennyi csapat pályára lép és az első teljes forduló előtt a következőképpen fest a góllövő lista:

2 gólos: Szabó Károly (Unirea), Sirkó III. (Unirea), Ioanovicu (Soimi-CFR R. A.), Tóth (SGA), Kovács (SGA), Fritz (SGA), Belai (SGA), Körösladányi (SGA), Mihoc (Olimpia-PTT), Leszni (Olimpia-PTT), Horváth (Intelegerea).

1 gólos: Endrefi (Transylvania), Illin (Transylvania), Pajtek (Tricolor), Cordos (Olimpia-PTT), Kraemer (Hakoah), Szabó Gyula (Unirea), Ujj II. (Unirea), Heretik (Unirea), Negrea (Soimi-CFR R. A.), Ciora (Soimi-CFR R. A.), Tisza (Soimi-CFR R. A.), Laboda (Alimentatie), Lepis (Olimpia-PTT), Varjeca (Olimpia-PTT), Jakab (Juventus).

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkán.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Központi rendeleire elhalasztották a CAA-UDR-mérkőzést

A nemzeti bajnokság intézőbizottsága tudvalevőleg még az elmúlt héten kisorsolta a nemzeti bajnokság B) csoportjának őszi meccseit. A CAA a sorsolás kézhezvételével egyidejűleg beadvánnyal fordult a nemzeti bajnokság intézőbizottságához és felfolyomódással élt amiatt, hogy a nemzeti bajnokság B) csoportjának meccseit az A) csoportbeli mérkőzésekkel párhuzamosan tűzték ki. Tegnap szikszavú távirat érkezett az FRFA-tól Pálincás Kálmánhoz, a CAA futballszakosztályi intézőjéhez, amely szerint

a vasárnapra kitűzött CAA-UDR mérkőzést október 20-ára halasztotta el

és a távirat még közli, hogy bővebb felvilágosítások a ROMBOL-ban lesznek. Miután a ROMBOL, a központ hivatalos közlönye pénteken jelenik meg a Gazeta Sporturilor-ral kapcsolatosan, pénteken már a CAA is tudni fogja, hogy a meccs elhalasztása beadványának eredménye-e, vagy pedig más az oka a meccs eltolódásának.

O Három sérültje van a Ferencvárosnak. A vasárnapi Ferencváros-Hungária örökderbi előtt a Fradi összeállítási gondokkal küzd, mert Kemény és Korányi kisebb húzódásokkal laberál, Hádánál pedig bokarepedést állapítottak meg. A Ferencvárosban mindazonáltal remélik, hogy vasárnapig mindhárom játékos rendbe jön és a következő összeállításban állhatnak ki: Hada-Bán, Korányi-Laky, Moóré, Lázár-Tánzer, Székely, Sárosi, Toldi, Kemény. A Hungária nem változtat vasárnapi győztes csapatán

Somogyi Klári szép győzelme Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A CFR teniszversenyének döntőt tegnap bonyolították le élénk érdeklődés mellett. A női egyes versenyt az aradi Somogyi Klári nagy fölényrel nyerte Wertheimné ellen 6:2 6:4 arányban, a férfi egyesben pedig Hamburger győzött 6:3, 6:3, 6:1-re Cantacuzinival szemben.

O Savulescu válogat. Savulescu őrnagy, szövetségi kapitány máris kijelölte a válogatott keretét az október 14-iki lengyel-román mérkőzés csapatának összeállítására vonatkozólag. A keret a következő: Kapusok: Burdán, Radulescu, Lupusneanu; hátvédek: Vogel, Chiroiu, Albu; halfok: Deheleanu, Eisenbeisser, Cuedan, Moravetz, Juhász; csatárok: Bindea, Valcov Colea, Volodea és Jetea, Kovács (CAO), Surlasiu és Dobai.

A „reszketősök” szektájának

hét tagja az aradi törvényszék előtt

Hét aradmegyei perikosztalista állott az aradi törvényszék előtt, államellenes ténykedéssel vádolva. A hét vádlott — négy férfi és három nő — Rosia községbeli egyszerű emberek, akik pár évvel ezelőtt tagjai lettek ennek az Amerikából importált és az aradmegyei Paulis község központtal működő „reszketősöknek” is hívják, miután összejöveleik alkalmával imádkoznak és várják, amíg megszállja őket a Szentlélek, ami görcsös reszketés és rángatózás keretében történik meg. Miután a kultuszminisztérium betiltotta ennek a szektának működését, a községi hatóságok is ellenőrzik, hogy ne tarthassanak összejöveleket. Legutóbb Rosia községben heten jöttek össze, azonban a csendőrség rajtaütött az összejövetelen és a szektáriánusok ellen vádat emeltek.

A mai tárgyaláson a vádlottak kijelentették, hogy csak imádkoztak és semmi államelleneset nem követtek el. Gitta Ágoston helyettes főügyész vádbeszédében elítéltetésüket kérte, miután ezek a szektáriánusok veszélyesek az államvallásra nézve. Leszögezte, hogy még ők maguk sincsenek tisztában azokkal a tanokkal, amelyeket hirdetnek. A bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki őket, azonban az enyhítő körülményekbe való tekintettel, a hét vádlottat száz-száz lej pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet indoklásában a bíróság nem találta beigazolttnak az állam, illetve államvallás elleni agitációt és csupán azért ítélte el őket, mert tiltott szektának voltak tagjai. Az ítélet jogerős.

Színház—Művészet—Irodalom

Holnap, szombaton van Maróth Annie zongora- és előadóstje
(MINORITA KULTURHAZ)

Teljes műsor:

Bevezető konferánsz: Tartja: Markovits Rodion író.

Mozart: Rondó.

Magyar hangulatképek. Néhány XVII-ik századbeli vers Bartók Béla népdalaival.

Nadányi Zoltán: Kerekderdő.

Markovits Rodion író szabadelőadása.

Glück-Brahms: Gavotte és Babits: Merceria c. verse.

Tóth Árpád: Alarcosan. Szép Ernő: Pitypang. Pünkösli Andor: Bölcsődal. Szabó Lőrinc: Páris c. versei.

Szünet.

Beethoven: Pastorale-szonata Andante-je és

Kaffka Margit Litánia c. verse.

Mendelssohn: Scherzo és Szép Ernő „Rigó” c. verse.

Codrean, Brooke és Vogelweide versei.

Paul Gerald: „Összebékülés” című kis jelenete és részletek Chopin h. moll keringőjéből.

A holnap, szombat esti előadó-est iránt nagy az érdeklődés, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. Sándor Ferenc könyvtárában.

Uj Dreyfus-affér Franciaországban

Oroszország birtokába jutott a bevehetetlen francia erődítmények

terve Bűnös vagy ártatlan a belforti erőd kapitánya — Kémkedéssel vádolják a francia hadsereg egyik legszebben dekorált tisztjét — Rejtélyes aktalopások az erőd irattárából — Oroszország félelmes árnya a háttérben

Párisból jelentik: A francia hadseregnek a jelek szerint új Dreyfus-afférja támadt. Frogé György kapitány afférjának számai csak most bontakoznak ki, de miként Dreyfus kapitány esetében, úgy most is megmozdultak már a politikai pártok és a külsszak mögött ádáz harc folyik.

Az eset teljesen analóg a Dreyfus-afférral. Most is a francia hadsereg egy aktív tisztje áll ama súlyos gyanu alatt, hogy katonai titkokat eladott és hazáját árulta.

A jelen pillanatban már nem Frogé kapitány becsülete forog kockán, hanem a hadsereg becsülete.

Kommunista veszély a patriotizmus fellelegvárán

Az eset Belfortban történt, a keleti határ kis városában, a gigantikus erőd közepén. Belfortban azonban nemcsak a külső ellenség ellen rendezkedtek be, hanem a belső ellenfél ellen is védekezni akarnak.

Belfort a francia patriotizmus fellelegvára.

Nem véletlen, hogy éppen Tardieu képviseli a kamarában ezt a választókerületet. A nagy patriotizmus mellett azonban a kommunista agitáció is igen élénk tevékenységet fejt ki. Az ellentétek talán sehol sem éleződtek ki annyira, mint éppen Belfortban. Az erődítmény, amely a várost dominálja, a harc szimbóluma. A patrioták büszkeséggel tekintenek a bevehetetlen erődítményre, a kommunisták pedig öklüket rázzák feleje. Olykor-olykor véres tettelegességekben robbannak ki a politikai pártok között az ellentétek. A kommunista veszély egyre nagyobb és természetesen a belső veszedelem ellen is kidolgozták a megfelelő védelmi terveket. 1932. februárjában azonban

ezek a védelmi tervek érthetetlen módon eltűntek az erőd intendatúrájának titkos levéltárából.

Frogé kapitány pályafutása

Frogé kapitány afférjának ez volt a bevezető aktsza. Georges Frogé tudniillik a belforti intendatúra parancsnoka. Régi tiszt családból származik. Két fivére elesett a harcban, a harmadik a francia vezérkarban teljesít őrnagyi szolgálatot. Georges Frogé a legfiatalabb. Mindössze 35 éves, de izgalmas multra tekinthet vissza. 16 éves korában önként jelentkezett hadiszolgálatra.

A verduni és marni harcokban annyira kitüntette magát, hogy a vezérkar nyilvánosan megdicsérte és 17 éves korában soronkívül hadnaggyá léptették elő.

Az összes kitüntetéseket megkapta. A háború után elvégezte a katonai akadémiát is és csakhamar kapitány lett. Résztvett a marokói felkelés leverésében, majd az afrikai harcokban is. Számtalanszor megsebesült s számtalanszor kitüntették. Megkapta a becsületrendet is. Az egyik csatában olyan súlyos sebet kapott a felkelőkkel vívott harcban, hogy Párisba kellett szállítani. Sebesülését kiheverte, de aktív szolgálatra többé nem volt alkalmas. Tekintettel különleges érdemeire, a belforti intendatúra parancsnokává nevezték ki, szóval olyan bizalmi állást kapott, amelyre a hadügy-minisztérium csak a leghétpróbásabb tiszteteket nevezi ki.

Titokzatos aktalopások

Természetesen senki sem mert arra gondolni, hogy Frogé kapitány személyét

összefüggésbe hozzák a belforti védelmi tervek eltűnésével.

Maga Frogé kapitány követeli a legszigorubb nyomozás bevezetését. Derrangue tábornok, az erődítmény parancsnoka azonban azt mondja, hogy el kell tussolni a dolgot és új védelmi terveket kell kidolgozni. Frogé kapitány azonban továbbra is követeli, hogy tisztázzák a rejtélyes affért.

Közben a helyzet Belfort városában egyre kritikusabb lett. Három hónappal később

a titkos levéltárban újabb lopás történik, ellopnak ötven nyugdíjalványt, amelyek alapján bárhol darabonként kétezer frankot lehet felvenni.

Most már bekapcsolódik Aubry vizsgálóbíró is a dologba. Aubry arra kéri Derrangue tábornokot, hogy vegyen íráspróbát Frogé kapitánytól. A tábornok átad a vizsgálóbírónak egy raportot, amelyet Frogé kapitány sajátkezűleg írt, de amelybe a törvények értelmében polgári személynek nem lett volna szabad betekintést nyernie.

Vádol a koronatanu

Frogé kapitány szabadlábán maradt, de egyszerre felbukkan a koronatanu. Stanislaw Krausznak hívják, a lengyel hadsereg őrnagya volt, de különböző büncselekmények miatt kizárták a lengyel tisztikarból. Azóta a volt lengyel őrnagy különböző országokban élt és főként gyanus üzelmekkel foglalkozott. Az elcsapott őrnagy jelentkezett a vizsgálóbírónál és kijelentette, hogy

állandó összeköttetésben állott Frogé kapitánnyal és együtt folytattak kémkedést.

Előkerült Frogé kapitány egy kézirat is, amely igen súlyosan kompromittáló volt a kapitányra nézve. Locard professzor írásszakértő megállapította, hogy az írás Frogé kapitánytól származik. A francia tisztikar, amelynek sorában a kémkedési affér óriási izgalmat keltett, meg van győződve arról, hogy a kompromittált tiszt Redl ezredes módjára önkezével vet véget életének.

Bűnös vagy ártatlan?

Ehelyett azonban Frogé kapitány harcot kezd rehabilitálásáért. Bátyja, Christian Frogé vezérkari őrnagy, aki a francia hadseregnek egyik legszebben dekorált tisztje, Daladierhez fordul, aki akkor miniszterelnök volt. Az őrnagy tábornoki bíróság kiküldését követeli.

Tisztában van vele, hogy abban az esetben, ha öccsére rábizonyul a bűnösség, az ítélet csak halálos lehet.

A két fivér szenvedélyesen a vád ellen fordul. Ellentámadásba mennek át. A kapitány kijelenti, hogy sohasem kapott külföldről levelet. Valóban: nem is tudnak általa aláírt átvételi elismervényt produkálni. Frogé kijelenti, hogy a volt lengyel őrnagyot életében nem látta.

Ennek a kaandornak a szavahihetősége nagyon is kétes, hiszen a párisi katonai bíróság is háromévi fegyházra ítélte és ezt a büntetést ki is töltötte.

A legszenvedélyesebben azonban azt ta-

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestén a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Carlton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főcsarnokában lev. nagy újságbódében.

IPAROS-OTTHON SZÜRETI MULATSÁGA

1934. szeptember

23.

Belépődíj 20 lej. 3867
Tétele reggelig.

1933. karácsony reggelén robban a bomba. A vizsgálóbíró maga elé idézte Frogé kapitányt, aki nyomban megjelent, mert azt hitte, hogy a nyugdíjalványok ellopásának ügyéről van szó. Ekkor azonban már régen a kapitány fejéért folyt a játék. A vizsgálóbíró minden bevezetés nélkül nekítámadt a kapitánynak azzal, hogy

az utolsó időkben több gyanus levelet kapott külföldről.

Frogé nem tudott semmire sem emlékezni. Ez azonban nem tesz semmit, miután megállapították, hogy a kapitány tisztiszolgája valóban átvett egy csomó levelet. Több levél ott fekszik a vizsgálóbíró asztalán és ezekből kiderül, hogy

nagyszabású kémkedési ügy húzódik meg a háttérben.

Egy Oroszország javára folytatott kémkedésről van szó. A kapitány tagad és nem is tudja bebizonyítani, hogy a gyanus leveleket valóban ő vette volna át.

gadia a kapitány, hogy az oroszokhoz címzett kompromittáló levél tőle származna.

Vélemény véleménynel, támadás ellentámadással, szenvedély-szenvedéllyel áll szemben. Ahogy Frogé kapitány ügye ma áll: ennek tisztázása az utóbbi évek talán legbonyolultabb ügyének felderítését hozza meg.

Bucuresti ősszel

A gyógyidény, vagy a vidéken töltött legerényebb szabadságidő is elmúlt. Előttünk van az ősz s vele együtt a városi szezon megindulása. A nagyvilági élet megint visszaáramlik oda, ahonnan az elviselhetetlen hőség miatt nyáron elmene-kült: a nagyvárosba.

Ha visszatér a vidékről, kiéhezve mindenre, amit a nagyváros kifinomult kultúrája nyújt, annál kíváncsiabbnak tűnik fel előtte Bucuresti. Kelet-európai metropolisa. Ezért szabadságodat egy bucuresti-i uttal fejezd be.

Az utóbbi évek a város képét nagyszerű módon megváltoztatták. Új körutak keletkeztek, estenként a házak homlokzatán megszámlálhatatlan fényreklám ragyog és Bucuresti legelégzetesebb helyén, a Calea Victoriei-n az esti korzós idején ott van az egész földön nemzeti világa.

A főváros legjobb helyén, Bucuresti szívében van két vállalat, amelyek a városnak modern színezetet adnak. Az egyik a „Galerie Lafayette” áruház, amely 80 osztállyal a vásárolni kívánók minden igényének megfelel és a másik a „Grand Hotel Lafayette”.

A Calea Victoriei legjobb helyén, a főpostával szemben fekszik ez a szálloda s a jóvároznak valósággal disze. Válogatott izléssel és minden kényelemmel van berendezve: hideg és meleg víz bevezetve, telefon, fürdő- és fogadósobák, bridge-szoba nyújtanak minden elképzelhető kényelmet a legelényeztetettebb vendégnek is. Csodaszép előcsarnok, társalgósobák, író- és olvasóterem állnak rendelkezésre. Vass Jenő igazgató körültekintő vezetése alatt — aki elsőrangú szálloda-szakember és a Párisban, Bécsben, Monte-karlóban szerzett tapasztalatait ui működése körében is rendelkezésre bocsátja — minden vendég kívánságát teljesítik. Vass igazgatónak „Mindent a vendégért!” a jelszava s ezt követi a személyzet is.

A nagy őszi kiállítás százvezreket vonz Bucurestibe. Egy nagyváros vár látogatást, diszbeöltözik s felkészül az ünnepségre. Jöjjetek tehát Bucurestibe!

Egymillió százalékos haszonnal dolgoznak a hadirepülőgépgyárak

A fegyvergyárak újabb botrányai az amerikai vizsgálóbizottság előtt — Könny- és hánytatóbomba-konjunktúra — A fegyverszállítók nem részrehajlók

Londonból jelentik: A washingtoni szenátus hadiipari vizsgálóbizottsága múlt éjszakai ülésén az amerikai repülőgépipar szállításával foglalkozott. Megállapította, hogy a Pratt és Whitney repülőgépgyár, amely katonai repülőgépeket készít, több, mint

egymillió százalék haszonnal dolgozott.

A vállalat 1925-ben alakult, mindössze ezer dollár alaptőkével. Ez az eredeti beruházás 1932-ig 12,437.250 dollár tiszta hasznot hozott.

A bizottság múlt éjszakai ülésének további során Love, az United Aircraft Export Company vezérigazgatója, vallomásában előadta, hogy az Egyesült-Államok kereskedelmiügyi minisztériuma a múlt évben közreműködött katonai repülőiskola alapításában, a kantoni kormány számára. E célból szakképzett pilótákat toborzott és szerződtetett, akiket, mint repülőket, Kantonba küldött. Ezt a közreműködést azért bízták a kereskedelmiügyi minisztériumra, mert nem akarták felkelteni egy másik hatalom — nyilván Japán — gyanúját. Hasonló repülőiskolát alakítottak a nankingi kormány számára is.

Bevallotta továbbá, hogy a cége által eladott gépek 68 százaléka katonai repülőgép volt és hogy az idén

41 harci repülőgépet adtak el Kinának,

amely a múlt évben 200 repülőgépet vett; ezeknek 80 százaléka amerikai származású volt.

Midőn Peru és Columbia háborúban állt egymással,

cége mindkét hadviselő félnek egyaránt szállított.

Arra a kérdésre, vajon a Paraguv és Bolivia közötti harcban is hajlandó lett volna-e mindkét hadviselő számára szállítani, a tanu csodálkozva kiáltott fel:

— Vajon azt várná-e tőlünk a bizottság, hogy részrehajlók legyünk egyik, vagy másik fél javára?

Arra a kérdésre, vajon az Egyesült-Államok idegen katonai repülőket kiképeztek-e, tanu a következőképpen felelt:

— Ha egy idegen kormány ilyen szívességet kér tőlünk, külügyi hivatalunk nem mondhat nemet.

A Daily Herald tudósítója hivatalos adatok alapján hozzátesszi, hogy 1933-ban, midőn kitört a háború Ibn Szaud és Jemen imámja között, Svájc 18.000 font értékű, Csehszlovákia pedig öt millió korona értékű hadianyagot szállított „Kelet-Afrikába”.

John Young, a Federal Laboratories mérlegszálgár elnöke, előadta, hogy

vállalata az újabb amerikai sztrájkmozgalom kezdete óta nagymennyiségű könnyfakasztó és hánytató gázt adott el a nemzetőrségnek,

Táblai rendeletrre

szabadlábba helyezik a csempészséssel vádoltt Schwarz Sándor aradi textilkereskedőt

A timisoarai Tábla rendeletére pénteken szabadlábba helyezik Schwarz Sándor aradi textilkereskedőt, akinek ügyében több hete folyik a vizsgálat, amelynek tartama alatt a kereskedő vizsgálati fogságban volt. Mint emlékeztetés, Schwarz Sándort csempészséssel vádolják és a vád szerint összeköttetésben állott több magyarországi hírhedt selyemcsempésszel, akiktől árukat vásárolta. Annakidején a hatóságok házkutatást tartottak a kereskedő Moise Nicoara-uccai üzletében, majd letartóztatták Schwartz Sándort, aki ellen vizsgálati fogságot rendeltek el. A harmincnapos vizsgálati fogság leteltével a vizsgálóbíró elrendelte Schwartz szabadlábba helyezését, az ügyészség azonban felelősséget jelentett be. A timisoarai Tábla előtt dr. Szalay Vilmos képviselte a kereskedőt, akit a Tábla is szabadlábba helyezett. Schwartz Sándor pénteken hagyja el az aradi ügyészség fogházát.

valamint a miliciának az Egyesült-Államok egész területén.

— Vajon nem függ-e igen gyakran a latinamerikai országok kormányainak sorsa a lőszergyárosok magatartásától? — kérdezte Wandenburg szenátor.

Tanu a kérdésre igenlőleg válaszolt, majd bejelentette, hogy

a kubai polgárháború idején fegyvereket szállított annak a csoportnak, amely akkor nem volt uralmon.

Ezután felolvastak egy szerződést, amelyet a Young-cég egy kubai csoporttal kötött és amelyet módosított alakban a jelenlegi kubai kormány is jóváhagyott. Ennek értelmében Young, mint a kubai kormány tanácsadója, a rendőrség átszervezésére vállalkozott tízezer dollár fizetésért, amelyet később tizenkétezer dollárra emeltek fel. Majd szemelvényeket idéztek a kubai lapokból, amelyek szerint „Kuba Young urat, a híres szakértőt, nagyszerű szolgálataiért igen szerényen jutalmazta azokhoz az összegekhez viszonyítva, amelyeket Franciaországnak, Angliának és az Egyesült-Államoknak tett szolgálataiért kapott”.

Frank Jonas, a Young-cég déliamerikai megbízottja kijelentette, hogy

az Egyesült-Államok kormánya hajlandó volt fegyvereket szállítani a kubai és a haiti-i kormánynak, de 1932-ben meg akarta szakítani az összeköttetést Kubával.

Felemelte az árakat és ekkor tanu felismerte azt a kitűnő alkalmat, amely a magán hadiipar számára kínálkozott. Ez a Machado-kormányzat idejében történt. Közbenjárója először egy káplár, majd egy tűzfőhadnagy volt, akik elárulták a tanunak az amerikai kormány pontos árait. A közbenjárók jutalékait hozzászámította a versenyajánlatokhoz. Ilyen módon

gázbombákat, könnyfakasztó- és hánytató-gázfelszereléseket, repülőgépbombákat, valamint gépfegyvereket szállítottak, végül pedig két páncélantrójt Machado elnök és vezérkari főnöke számára.

1932-ben — a tanu szavai szerint — forró lett a kubai föld Machado lába alatt. Erre a Young-cég Mendicelával, Machado ellenfelével, ennek bukása után pedig Grau Sanmartin elnökkel lépett összeköttetésbe. A közvetítő mindkét esetben jelentékeny jutalékot kapott.

Fizessen elő, vagy vegye meg naponta a legnagyobb magyar lapot, a budapesti

UJSÁG-ot.

A világ minden eseményéről pontosan informálja. — Állandó munkatársai az irodalom és ujságírás kiválóságai:

Kóbor Tamás,
Márai Sándor,
Zsolt Béla,
Nagy Endre.

Pünkösti Andor,
Wallasz Jenő,
Szöllősi Zsigmond,
Szomoró Emil,

Minden pénteken külön rádiómelléklet európai műsorral. — Minden vasárnap mélynyomásmű képes melléklet. — Állandó rovat asszonyok és gyermekek számára. — Háztartási rovat elsőrendű ételreceptekkel. Kérjen ingyenes mutatványszámot:

UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, 62. Postafiók 282.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt

nagy érdeklődés nyilvánul meg

Szakkörökben általános érdeklődés nyilvánul meg szeptember 29-én megnyíló budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt. A kiállítás október 8-ig tart és annak tartamára a magyar királyi államvasutak 50 százalékos utazási kedvezményt biztosítanak a Budapestre utazóknak. Kedvezményes jeggyel már szeptember 24-ike 0 óra 1 perctől lehet utazni és a látogatóknak legkésőbb október 8-ikán délután négy óráig meg kell érkeznie Budapestre. Visszatérni már szeptember 29-ikén 19 órától lehet, de legkésőbb október 12-ikén 24 óráig vissza kell utazni. A kiállítás tartama alatt díjmentes vízummal lehet Budapestre utazni.

A kereskedelmi ügyletek lebonyolításának elősegítése végett a magyar kormány a kiállítás idejére jelentős exportkedvezményeket léptet életbe. A kiállítást szeptember 29-én délelőtt 11 órakor nyitják meg és az október 8-án 6 órakor zárul. A belépti díj hatvan fillér, két pengőért azonban állandó jegy váltható. Ez a jegy a kiállítás naponta kétszer való meglátogatására jogosít.

FILM KÖZLÖNY

A vágyak ritmusa

(Dancing Lady bemutatója a Central-mozgóban)

A szezon legnagyobb képe ünnepélyes bemutatójának színhelye lesz pénteken este a Central-mozi. Joan Crawford és Clark Gable játsszák a film főszerepét és mind a két kedvenc úgy mutatkozik be, amilyen szerepekben a közönség nem nagyon láthatta őket. „A vágyak ritmusa” című ragyogóan kifejezi ezt a filmet, amely csak úgy lüktet a ritmusból, a zenétől, a friss amerikai vértől, hangulattól, humortól. Színporkázik a szcenáriumíró, a rendező, a színház és együtt egy olyan pompás egész adnak, amely veri az összes európai filmeket. Maga a téma izig-vérig amerikai — egy görli utja a névtelenségtől, az erkölcsbirtól a karrierig. Természetesen szerepe van a képből a milliomosnak, a külön színház-igazgatónak, de legfőképpen a rendezőnek (Clark Gable), aki ez egyszer mint ember is bemutatkozik. Ez a téma bőségesen fűszerezve van táncsal és zenével. Olyan ragyogó revüjeleneteket látni, amelyeket csak a Broadway legnagyobb színházai képesek kiállítani. Rengeteg karcos amerikai nő, egy feljegyzésre méltó táncos: Fred Astaire hozzák számunkra az 1933-as Broadwayt — egy darab igazi Amerikát. A nagy kép előtt: egy zenekar szerepel pompás műsorral. Első igazi idej siker...

Rigolettó

és „Öt szerelmes leány” filmek bemutatása a Corso-moziban

A milanoi Scala gyönyörűhangú énekeseinek és a berlini filharmonikusok (Lucon vezényel) zenekarának 1200 méteres filmjét: a „Rigolettó”-t általános érdeklődés előzte meg. A nagyszerű hangú énekese és a kitűnő zenekar méltán be is váltotta az ígéretekét és a „Rigolettó” előadása a legszigorúbb kritikusok tetszését is megnyerheti. Mindent, amit Verdi örökség művéből ki lehet hozni, kihasznál a Scala együttese és a zenekar valóban megfelelő kíséret ilyen nagyvívű énekese részére. A kíséző műsort ugyancsak jól választotta meg a Corso igazgatósága és az „Öt szerelmes leány”, főszerepben az aranyos (eddig még Aradon nem szerepelt) Carina Bell elbájoló. Öt fiatal hollandi leány mutatkozik be, csak azért, hogy többé, legalább is egyhamar ne felejtse el magát az aradiakkal.

Az örök rejtély

(Premier az Uránia-moziban)

Dorothea Wieck, a nagy német filmszínésznő komoly művészi produkát az „Örök rejtély” című legújabb drámában. Partnere, Hertha Thiele a másik női szereplő, aki sem tudásban, sem hírnévben nem marad el Dorothea Wieck mellett elsőrangú nyújt. A film meséje újszerű és fordulat, a rendezőn látszik, hogy hatalmas munkát fejtett ki és minden jelenetet a legkisebb detailig kihasznál. A nagy dráma csaknem minden jelenete lélekzetviesszafogóan izgalmas és érdekes, végső kialakulás pedig, amire különben egyáltalán nem számíthat a néző, frappáns. Aki a sok vigjáték és operett után komoly képre vág, okvetlen nézze meg az Uránia legújabb filmjét.

vashordók 50—500 ltr.

tartalommal, legelőnyösebben szerezhetők be

Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Le akarják bontatni az Aradmegyében lévő negyvennyolc nagy gabonaraktárt

A népjóléti minisztérium félreértett régi leiratának súlyos következményeivel — A vármegye vezetőségétől kéri a vármegyei főorvos sérelmes köriratának hatálytalanítását — Tegnap már két községben rendelték el a rak-tárak kitélepitését

Általános megdöbbenést és csodálkozást keltett az, hogy az aradmegyei főorvosi hivatalnak az aradmegyei hatósági orvosokhoz ez év május 12-én kelt, 162—1934. számú körirata következtében most a megszünés veszélye fenyegeti az Aradon és Aradmegyében évekkel és évtizedekkel ezelőtt épített gabonaraktárokat. Lapunk tegnapi számában is megemlékeztünk arról, hogy a népjóléti (egészségügyi) minisztérium egyik régi körirata alapján Aradmegye főorvosi hivatala a községek belterületén levő összes gabonaraktáraknak a külterületre való kitélepitését rendelte el. A feltűnést keltő rendelkezésnek a következő meglepő előzményei vannak:

Az egészségügyi minisztérium már régebben kelt szabályzatában előírta, hogy a falusi kiskereskedők maximálisan csak 500 kilogram gabonát tarthatnak raktáron. A regáli focsani-i Kereskedelmi és Iparkamara ez év elején feliratában arra kérte a minisztériumot, hogy az egészségügyi szabályzatnak ezt a sérelmes pontját változtassa meg és ezután a kiskereskedőknek is szabad legyen 500 kilónál több gabonát is raktáron tartani. Ugyanis a regáli városok és községek határában külön gabonapiacokat (oborokat) alapítottak, amelyeknek közelében a gabonakereskedők raktárakat építettek. A népjóléti minisztérium éppen ezeknek érdekelt akarta megvédeni és azért tiltotta meg a regáli vegyeskereskedőknek, hogy 500 kilónál többet tarthassanak raktáron.

A focsani-i Kereskedelmi és Iparkamara feliratára a népjóléti minisztérium ez év áprilisban azt válaszolta, hogy nem engedheti meg a kis vegyeskereskedőknek azt, hogy 500 kilónál több gabonát tartsanak üzletükben. Az esetben, ha a kiskereskedők ezt a rendelkezést nem tartják be, akkor nem maradhatnak a második ipari kategóriában, hanem a harmadik ipari kategóriába kell őket sorolni. Harmadik ipari csoportba az úgynevezett "egészségtelen üzemek": bór- és csirizgyárak, tűmárműhelyek és hasonló iparosok tartoznak, amelyeket seholsem engednek meg a városok és községek belterületén.

A népjóléti miniszter tehát egyáltalán nem tett említést a gabonakereskedők raktáráról, hanem kategórikusan hangsúlyozta, hogy az egészségtelen üzemekre szól a leirata, amelyet egyébként tájékoztatás végett az összes városi és vármegyei főorvosi hivatalnak megküldött.

Az aradmegyei főorvosi hivatal félreértette a miniszter tájékoztató köriratát és ez év május 12-én az összes aradmegyei hatósági orvosokhoz olyan tartalmú értesítést küldött, amelyet néhány nappal ezelőtt a pancotai hatósági főorvos szintén félreértett és elrendelte, hogy a községben levő egyik nagy gabonaraktárt nyolc nap alatt telepítsék át a község külső részére. A vármegye területén már évtizedek óta 48 gabonaraktár áll, amelyeket a megszünés vagy áttelepités veszélye fenyeget. Ezért az aradi Kereskedelmi és Iparkamara sürgősen közbenjár Aradmegye vezetőségénél, amelyeket arra kért: támogassa a kamarát abban az akciójában, hogy a vármegyei főorvos vonja vissza sérelmes köriratát, vagy pedig pótröndeletben világosítsa fel a vármegyei hatósági orvosokat arról, hogy semmiféle konkrét miniszteri rendelet nem írja elő a gabonarak-tárak kitélepitését.

A kamaránál ma arról értesülünk, hogy Ineu községben egy raktárnak, Chisneu-Crisen pedig két gabonaraktárnak azonnali kitélepitését, vagy bezárását rendelte el a hatósági orvos, Pecican pedig három napi haladékot adott a gabonaraktár áthelyezésére.

Egyébként a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége ez ügyben az alábbi nagyfontosságú felvilágosítást adta munkatársunknak:

— A népjóléti minisztérium egyáltalán nem adott ki olyan rendeletet, amelynek alapján a hatósági orvosnak joga volna beavatkozni abba, hogy a gabonaraktárak a község közepén vagy külső részén álljanak-e. Az ez év május 12-én kelt miniszteri leirat kizárólag a falusi kiskereskedők gabonadrusztási és raktározási jogát korlátozza, de egyáltalán szóval sem említi a gabonakereskedők vagy malmok raktározási jogát. Aradmegyében 48 régi gabonaraktárt tartanak nagy adót fizető speciális gabonakereskedők, akiket a tévesen értelmezett régi miniszteri leirat alapján most az a veszély fenyegeti, hogy sok száz ezer lejes, sőt többmillió költséggel épített és felszerelt rak-

tárakat be kellene zárni vagy lebontani és a belterületől távol újból felépíttetni. Burokratikusan tulbuzgósággal teljesen félreértik a miniszteri leiratot. De még ha a népjóléti minisztérium határozott rendeletet küldött volna is, a kamarával karöltve kellene a felsőbb törvénymókat felvilágosítani a tényleges helyzetről és odahárítani, hogy a kereskedőknek, a malomtulajdonosoknak és az összes gabonatermelőknek súlyos károkat okozó és a forgalmat meg-bénító rendelkezés visszavonassék.

— Ehelyett mit látunk? Azt, hogy a kizárólag kis vegyeskereskedők gabonaraktározásáról szóló régi miniszteri köriratot a gabonakereskedők közepén egyenesen a nagy gabonakereskedők és a malmok ellen irányítják.

Az egész országban, de különösen Erdélyben a malmokat a község belterületén építették és azokkal kapcsolatban gabonaraktárak is állnak, sőt a paraszt termelők a padlásukon vagy udvari helyiségekben állandóan több mázsza gabonát tartanak raktáron. Ha bármilyen jogos alapja volna is a vármegyei főorvosi hivatal és a megyei hatósági orvosok rendelkezésének, akkor az összes falusi padlásokat ki kellene üríttetni és az ottlevő gabonákat a külterületen külön raktárakban kellene felhalmozni. Már pedig ez képtelenség volna, amint-hogy teljesen téves a fenti köriratnak a gabonakereskedők ellen éppen most bevezetett alkalmazása. Aradon és Aradmegyében teljesen megbénul a gabonakereskedelem és a megyei malmok működése is, ha a vármegyei főorvosi hivatal nem intézkedik a vidéki hatósági orvosoknál a sérelem sürgős reparálása érdekében.

Egyébként a kamara közvetlenül Groza János dr. prefektushoz is fordult és az ő segítségét is kérte ebben a nagyfontosságú ügyben.

Törvénytervezet az ecetgyártás szabályozásáról

Se nagyon erős, se nagyon gyenge ecetet nem szabad előállítani

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium, az igazságügyminisztériummal együtt, törvénytervezetet készít elő az ecetgyártás szabályozásáról. A tervezet szerint a jövőben kizárólag borból szabad ecetet előállítani, ha azonban az ország szőlőtermése olyan gyenge volna, hogy a gyárak nem kapnának elég bort, úgy ipari alkoholból is előállíthatják az ecetet, de mindig ügyelni kell a közönség egészségének megóvására. Teljesen higiénikusan kell kezelni az ecetet, tehát nem szabad tulkoncentrált erősségű elő-

állítani és forgalomba hozni, de viszont az is megakadályozandó, hogy a fogvasztók tulgyenge árut kapjanak. Ezért a törvénytervezet előírja, hogy 3—6—9 fokú, tehát normális erősségű ecetet szabad forgalomba hozni. Akik ez ellen vétene, azokat a hatóságok megbüntetik. Az állam bevételeinek fokozása céljából akkor, ha a most készülő törvényjavaslatot a parlament megszavazza, az ecetgyártásra felhasználandó borok után külön illetéket fog szedni a földművelésügyi minisztérium és remélik, hogy az államnak ebből 70—80 millió lej haszna lesz évenként.

Fontos intézkedéseket tartalmaz az új behozatali tiltó rendelet

Lapunk csütörtöki számában röviden megemlékeztünk arról, hogy a legfőbb behozatali bizottság a kereskedelmi minisztériummal együtt, kiterjesztette a kontingens behozatali tilalmat néhány újabb árucikkre, továbbá az autorizálási illetékeket is felemelték. Az erről szóló legfelsőbb rendelet, amelynek 2542. száma van, még e hó 10-én kelt, de a hivatalos lapban csak e hó 19-én jelent meg. A rendelethez táblázatot is mellékeltek, amely tartalmazza a jegyzékét azoknak a cikkeknek, amelyeknek autorizálási taksáját felemelték, valamint azokat, amelyekre kiterjesztették a kontingens behozatali tilalmat. Az új behozatali illetékeket már e hó 19-től kezdve meg kell fizetni. Autorizáció nélkül be lehet hozni a kontingentált árucikkeket akkor, ha az érdekelt fél a szükséges okmányokkal igazolja, hogy azokat már ez év szeptember 24-ig feladták a külföldön és ha legkésőbb október hó 24-ig befutnak Románia területére.

A kontingentált, tehát behozatali engedélyhez kötött árucikkek jegyzékét az alábbiakkal egészítették ki a kereskedelmi minisztériumban: Mindennemű szappan, kakaóvaj, ricinus-olaj, manillakender, falburkolatra és

kővezésre használt palafedőlapok, különböző csavarok, laminát (fémablakban, stb.) feldolgozott cink, valamennyi gyermekjáték, karácsonyfadíszek, kaucsuklabdák, játékbabák, ajkruzsok, szőrtelenítőszer, fogpaszta, fogpor, fogszappan, fog- és hajszesz, kozmetikához használt brillantin, kenőcsök és más toalettcikkek. Ezeknek kilogrammonként 30 ezer lej a behozatali pótilletéke.

— Új tárgyalás a külföldi kölcsönkötvények beváltatásáról maradt szelvényekről. Bucurestiből jelentik: Caramfil George, a Külügyminisztérium gazdasági tanácsosa holnap Párisba utazik, hogy befejezze a külföldi hitelezőkkel hónapokkal ezelőtt megkezdett tárgyalásokat. Caramfil tanácsos most létrehozta a technikai megállapodásokat a kölcsönkötvények beváltatásáról maradt szelvényeinek rendezésére, mert a fizetést a kötvénytulajdonosok sürgetik.

— Intervenció vásárlásokkal akariák emelni a buza árát. Mint Bucurestiből jelentik, a Gabonaszindikátus arra kérte a földművelésügyi minisztériumot: intézkedjen a hivatalos buzavásárlási szerveknél, hogy a buzáért vagononként legalább 50 ezer lej adjanak. Azt is kívánja a Gabonaszindikátus, hogy a hatósági raktárakban elhelyezett buzákat csak később hozzák forgalomba, hogy a visszatartás által önmagától emelkedjen az ára. A jelentés nem szól arról, hogy a minisztérium helyesli-e ezt a mesterséges áremelési tendenciát.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, SZEPTEMBER 21.

Bucuresti. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Sibiceanu zenekara, vegyes zene. 20.15: Lemezek. 21: Cretzoiu Valentine dalestje a rádiózenekar kíséretével. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Időszéri apróságok. (Felolvasás.) 11.40: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Sovánka György és cigányzenekara. 14.30: Perényi Gabriella énekel, Rejtő Gábor gondolkázik zongorakísérettel. 17: A rádió diáklőőrje. A szellőtől az orkánig. 18: Gyorsírótanfolyam. 18.30: Len Baker jazz-zenekarának műsora. Weygand Tibor énekszámával. 19.25: Munkásféltóra. 20: Az Elektromos Művek Dalköre Vezényel Müller Károly. 20.50: Rádió — a rádióról. 21.10: Loris és Ida Margaretis kézzongorás hangversenye. 22: Sportközlemények. 22.15: Kis színpad. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 17.40: Papier József bariton éneke. Utána: Zimmler József hegedű. 18.45: Filmlemezek. 21.05: Újabb operettek. 22.50: Schubert: Pisztráng-ötös. 23.50: Zeilwecker-jazz. 1.25—2: Dajos Béla lemezei. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Fuvós- és katonazene. 17.30: Rádiózenekar. 20: Népdalok zenekarral. 20.40: Lemezek. 22.45: Lemezek. 23.15: Lemezek. 23.35—24: Vendéglői zene. — Breslau. 13: Szórakoztató zene. 16.10: Szólisták hangversenye. 17: Rádiózenekar. 21.45: Wahlstatt, hangképek. 22.15: Divatos zene lemezekkel. 23.45: Buxtehude, Händel és Bach-művek orgonán. — Deutschlandsender. 14: Tánclemezek. 16.15: Schubert-dalok Schlusnus-lemezen. 19.10: Bast Elza áriaestje. 19.35: Német világi és egyházi népdalok. Rádiókamarak. 21.45: Biernath-illing: Heten egy kalap alatt, vidám hangjáték. — Kassa. 12.05: Lemezek. 12.55: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Magyar hírek. 16.15—17.15: A 32. gyalogezred zenekara. 19: Magyar műsor. 19.30: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. — Königsberg. 6: Lemezek. 7.20: Szórakoztató zene Kielből. 14.05—15.30: Rajnai dalok lemezek. 17: Kis rádiózenekar. Könnyű zene. 19.25: Könnyű lemezek. 20.15: Altdalok. 22: Operai zenekar. 23.30—1: Kis rádiózenekar. — Milano. 12.30: Vegyes zene. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Kamarazene. 14.30: Lemezek. 18.10: Gazzera szoprán és Cantello tenor hangversenye. 21: Lemezek. 22.30: A Gioia del Colle zenekar hangversenye. — Pozsony. 13.30: Rádiózenekar. 14.40: Német és magyar hírek. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.10: Schrammelzene. 20.50: A Pozsonyi-trió játéka. 23.45: Magyar hírek. — Varsó. 14.05: Spanyol dallamezek. 16.45: Jazz. 19.15: Régi

olasz dalok. 20: Lőránd Edit lemezei. 20.30: A Jurand-énekkar lemezei. 21.15: A rádió szimfonikus zenekara. 0.05: Táncczene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 22.

Bucuresti. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.20: Rádiózenekar. 20.15: Lemezek. 21: Grozuta Sándor erdélyi román dalokat énekel. 21.30: Balalajkazené. 22.20: Fanica Luca zenekara, román népzene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Petőfiék Koltón. (Felolvasás.) 11.40: Tíz perc egészségügy. A derékfájásról. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Szikla Adolf vokálnegyese. 14.30: Bertha István szalonzenekara. 17: A Rádióélet ifjúsági felőrlője. 18: Helyszíni közvetítés az Orion rádiógyárból. 18.40: Az 1. honvédegyalozred zenekara. 19.50: Mit üzen a rádió. 20.25: Pertis Jenő és cigányzenekara. 21.15: Operettelőadás a Studióból. A madarász. Operett 3 felvonásban. Irta: M. West és L. Held. Zenéjét szerezte: Zeller. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel. 0.10: Hanglemezek. Táncczene északon és délen. 1—2: Csak a bécsi rádióállomás részére: Rigó Jancsi és cigányzenekara muzsikál a Pátria-kávéház-ból. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15.10: Művészlemez. 17.10: A Danubia-dalegylet hangversenye. 18.40: A 4. gyalogezred zenekara. 20.45: Lanner—Strauss. 22: A rádió második jubileumi hangversenye. Szimfonikusok. 23: Fox-jazz. 1—2: Cigányzene Budapestről. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 17: Lemezek. 20: Margaritisz Loris zongorázik. 21.30: Népszerű est. 23.30: Tánclemezek. 24—0.30: Vendéglői zene. — Breslau. 7.25: SA zenekar, könnyű zene. 13: Könnyű zene. 17: Rádiózenekar. 19.20: Szoprán- és fuvólaverseny. Händel- és Beethoven dalok. 23.45—2: Táncczene. — Deutschlandsender. 14: Vidám lemezek. 20: Kabaré. 20.30: Behm: Tűz, hangjáték. 21.30: A Volgától az Ebróig, különböző európai népek táncai. — Leipzig. 13: Szórakoztató zene. 14.10: Filmlemezek. 17: Rádiózenekar. Szórakoztató zene. 19.20: Vidám hétvége (lemezek). 21.15: Ziehrer: A svihákok, operett egy előjátékban és két felvonásban. 23.50—2: Em-De-táncczenekar. — Milano. 12.30: Lemezek. 14—15.15: Trió. 18.10: Táncczene. 21: Lemezek. 21.45: Giordano: Messe Mariano, egyfelvonásos opera. Utána Giordano: A király, egyfelvonásos opera négy képből. — Pozsony. 19.10: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 21.05: Hasler: Egy ragyogó parti, operett három felvonásban. 23.15: Magyar hírek. — Prága. 13.10: Lemezek. 14.40: Lemezek. 16.15: Jazz. 18.40: Lemezek. 19.10: Lemezek. 20.10: Bányász fuvószzenekar játéka. 23.15: Lemezek. — Varsó. 7.45: Egyházi ének. Lemezek. 14.05—14.30: Operettlemezek. 16.45: Új lemezek. 20: Kávéházi zene. 21: Könnyű zene. 22: Szimfonikus zenekar. 23: Rekármzene. 23.15: Vendéglői táncczene. 1: Táncczene.

Figyelem!
Nem minden
konzervatív. 2697

"OLLA"
GUM..?

"OLLA"
ne fogadjon el
"Olla" helyett
súlyos utáztatokat.

KÖNYVEK

Karlthy Frigyes: 100 új humoreszk. A méltán legnépszerűbb, mert legeredetibb és legsokoldalabb magyar írók új humoreszk-gyűjteménye. Az ötletek felrepülnek, villannak és eltűnnek, mint a buborék és mégis mélyebb nyomokat hagynak és tartósabb emlékké válnak sok súlyosan fogalmazott gondolatnál. mert a színpókák, amelyeknek a felületén a szivárvány szabályos félköre uszít, megannyi világ, amiben a kék ég tükröződik a minden, ami éjjel és nap alatt örömmünk és bánatunk ezen a földi sárteken. A könyv kapható füzve 60, kötve 90 lej a Nyugat kiadásában. — A Nyugat másik könyvnapján szennációja Babits: Az európai irodalom története, 320 oldal, 100 illusztráció. Aranyozott egészvászonkötés. Előfizetés 96 lej. Könyvnap után 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek jegyzékét.

Dos Passos: 42 szélességi fok. Dusan és társai, mint az amerikai élet, szövődik a cselekmény. Sok ponton fakad és fut, hömpölyög New-York felé. Világsemmények futószalagján fejlődik és bogozódik az egyéni sors. Az amerikai életnek senki merészebb, hitebb, eredetibb képét nem adta még. Új ember, új irány, új ritmus az és egy nemzedék élete pereget le előttünk a remek regényben. Mindnyájan beleesünk a 42 szélességi fokba, ahol dühörög a világ és kavarnak az emberi sorsok. Új és érdekes Dos Passos regénye, amely nem hiába aratott világsikert. A hatalmas regény remek kiállításban, egészvászonkötésben, 460 oldalon, Kosmos-kiadásban 100 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét Lepage-tól.

Senki földje. Guido da Verona az új olasz irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja. Forró levegője, nagy feszültséggel, lüktető menettel pereget, mégis mélyen jár, kitűnő regényei közül a „Senki földje” a legérdekesebb, legértékesebb, 200 oldalon, díszes vászonkötésben, a korábbi 228 lej helyett most 54 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje az Atheneum sorozatos jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
főel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Komoly barátság” jellegű levele van a kiadóhivatalban. Kérem elvinni.

ALKALMAZÁS.

Bejáró-takarítónőt felveszek. Str. Moise Nicoara 17. I. em. 3920

D.UT-CHES Kinderfräulein wird zu einem 6-jährigen Knabe aufgenommen, mit rumänische Sprachkenntnisse. Str. Moise Nicoara 17. I. em. 3921

LAKÁS.

KIADÓ a vagongyár mögötti tisztviselőtelepen Mátásari-u. 34. számú emeleti villában egy 8 szobás parkettás, fürdőszobás földszinti saroklakás. 3879

Elegáns kétszobás, fürdőszobás butorizott lakásrész kiadó, külön előszobával. Rosenberg, Str. Soareului 3.

DISZKRÉT különbejáratú nycsi butorizott szoba központban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3904

HAROMSZOBÁS modern, parkettás, hallos nycsi lakás kiadó. Str. Eminescu 10. 3926

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ólmot, használtat állandóan veszek. Ferment ecetértékesítő, Str. Grigorescu 3—4. Liget mellett. 3923

A fémipariskolában intarziás ebédlő és bőven taragott uriszoba lezárt állapotban eladó. 3919

KETTŐ vagy negykerékű kézikocsis kőgástan állapotban megvételre keresetlik. Braun-malom, Arad-Micalaca. 3922

2 DRB. MASSZIV kétajtós fényezett ruhaszekrény és egy toalettasztal eladó. Cím Str. Russu Sirianu 6. 3924

Eladó: 430x330 szép keleti-perzsa szőnyeg, keleti és hazai perzsa öszekötők, gyönyörű világos teleháló, ebédlő, disztárgyak, gyapjufonal stb. Keresünk: hálószoákat, ebédlőket, szőnyegeket, dísz- és műtárgyakat. Zálogtárgyakra a legmagasabb kölcsönt a velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház folyósít. „ARS” bizom. üzlet, Str. Bminescu 30, Orutay-palota. 324

Egy kis Wertheim kassza

jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

ÜZLETEK.

Eladó betegség miatt sürgősen egy jól bevezetett épületlakatos-műhely. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3925

Diszfenyők

ezüstös és ezüstözött, valamint szürke, arany-sárga tarkalevelűek. Oszlopalku taxus sok val-faja. Buxusok sok fajtán és nagyságban. Azonkívül számtalan örökzöld és évelő növény. Clematis sok színben. Fenti növények legjobb kiültetési ideje már most, a korai ősz. Megrendeléseket későbbi idővel elfogad. Szőlő SZABÓ faiskola. Pancota.

Hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FIGYELEM: Bőrgarnitúra 5000 lejű, csereasznye ebédlő, uriszoba, fehér konyha 1800 lej, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejű, csillárak 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószoák 8500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fotel, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt titlisorai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett.

INGATLAN.

VENNÉK 40—60 hold prima szántót Arad határában. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3902

ELLÁTÁS.

1—2 diákot teljes ellátásra gondos felügyelettel elvállalok, a licenccal szemben. Bulev. Carol 81., I. emelet 4. ajtó. 3250

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 13.

HUNGARIA
Nagyszálloda
BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.